



ธรรมคุณ

คนดีมีสง่า ๖ ตำบล

**ธรรมนูญ
คหบดีสหกรณ์ ๖ ตำบล**

กิตติกรรมประกาศ

ธรรมนูญท้องถิ่น "ชนสี่เผ่าไทย"

ศรีสะเกษ เป็นจังหวัดของพี่น้องคนไทยหลากหลายชาติพันธุ์ ที่ได้มาตั้งถิ่นฐานร่วมกัน ตั้งแต่ครั้งโบราณ ปัจจุบันชาติพันธุ์หลักประกอบด้วย ส่วย เขมร ลาว และเยอ จึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “ดินแดนสี่เผ่าไทย”

ในแผนพัฒนาประเทศโดยทั่วไป มักให้ความสำคัญต่อแนวทางกระแสหลักและการมองภาพรวมของประเทศเป็นที่ตั้ง ซึ่งถ้าหากขาดความละเอียดอ่อนเท่าที่ควร ก็จะทำให้เกิดการละเลยต่อวัฒนธรรมย่อยของชุมชนท้องถิ่น ที่เป็นวิถีชีวิตของคนกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยไปอย่างน่าเสียดาย ดังที่เคยผิดพลาดมาแล้วในช่วงแผนพัฒนาประเทศฉบับแรกๆ

แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง เป็นการพัฒนาในกระแสทางเลือกที่สวนทางกับแผนพัฒนาประเทศในยุคนั้น โดยเริ่มก่อตัวในช่วงปี 2521-2530 มุ่งให้ความสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาในลักษณะของการนำความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาลงทุนโดยต่อยอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น แทนที่จะเป็นการรื้อถอนโครงสร้างเดิม (deconstruction) และสร้างของใหม่ขึ้นแทนที่ (reconstruction) แบบ “เอาง่ายเข้าว่า”

แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง หรือบางครั้งเรียกว่าแนวคิดวัฒนธรรมชุมชน ได้ฟันฝ่าอุปสรรคปัญหาอย่างโหดโหดร่วมสามทศวรรษ ผ่านด้านความไม่เข้าใจของฝ่ายนโยบาย ทัศนคติของสังคมและทฤษฎีความเชื่อของนักวิชาการแผนตะวันตก จนในที่สุดเมื่อบ้านเมืองถึงคราวที่ประสบวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ในปี 2540 จึงเกิดการเรียนรู้ ตระหนักและปรับตัว

แนวทางการพัฒนาตามทฤษฎีชุมชนเข้มแข็ง ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดใจตนเองในการพัฒนา (self determination) เน้นชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางและเป็นกำลังขับเคลื่อนหลัก (community driven development approaches) ซึ่งนี่ก็น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ธรรมนูญชุมชนท้องถิ่น กลายเป็นรูปแบบและเครื่องมือที่ได้รับความนิยม นำไปประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลาย

การที่ศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ริเริ่มนำเอาธรรมนูญชุมชนท้องถิ่นมาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะอันเกิดจากมติของสมัชชาสุขภาพจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติการจริงในพื้นที่ขนาดเล็กในระดับฐานรากนั้น นับเป็นความโดดเด่นอีกประการหนึ่ง

เพราะมีแต่การทำเช่นนี้ จึงจะเกิดการเรียนรู้ไปด้วยกันจากสถานการณ์จริงในภาคสนาม ระหว่างภาคีต่างๆ ได้ลองผิดลองถูกและพัฒนารูปแบบวิธีการจนเหมาะสมลงตัว สามารถเป็นตัวช่วยให้หน่วยราชการเข้าใจได้ง่ายขึ้นและเข้ามาสนับสนุนให้เกิดการนำไปขยายผลในระดับมหภาคต่อไป

ในนามของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ผมขอแสดงความชื่นชมต่อผลงานธรรมนูญตำบลอีเซ ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสี้ยว ธรรมนูญตำบลโคกเพชร ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี ธรรมนูญตำบลโนนค้อ และธรรมนูญละลมเจียละออ

ขออวยพรให้พี่น้องชาติพันธุ์ “สี่เผ่าไทย” ประสบความสุขความเจริญ อยู่ดีมีแฮ้ง และมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตลอดไป

นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป
เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

16 พฤศจิกายน 2561

คำนำ

ธรรมนูญสุขภาพได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนมิติสุขภาพของจังหวัดศรีสะเกษ โดยศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ผลักดันร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งในจังหวัด และภาคีเครือข่ายนอกจังหวัด อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) ซึ่งให้การสนับสนุนทั้งงบประมาณ และองค์ความรู้

เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษมีความหลากหลายของชาติพันธุ์ จนถูกเรียกว่า “ชนสี่เผ่าไทย” ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ส่วย เขมร ลาว และเยอ ซึ่งมีทั้งจุดร่วมของวัฒนธรรม ขณะเดียวกันยังคงเอกลักษณ์ตามชาติพันธุ์ของตนไว้ ดังนั้นในการขับเคลื่อนธรรมนูญภายใต้ความหลากหลาย จึงมีบทเรียนของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน จนเกิดเป็นธรรมนูญตำบลทั้ง 6 ฉบับ ประกอบด้วย 1) ธรรมนูญตำบลอีเซ 2) ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว 3) ธรรมนูญตำบลโคกเพชร 4) ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี 5) ธรรมนูญตำบลโนนค้อ 6) ธรรมนูญละลมเจียละออ องค์ประกอบของธรรมนูญแต่ละพื้นที่ โดยส่วนใหญ่จะประกอบด้วยที่มานิยามศัพท์ ปรัชญาของธรรมนูญตำบล และหมวดต่าง ๆ ของธรรมนูญ

ศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าธรรมนูญทั้ง 6 ฉบับของจังหวัดศรีสะเกษ จะเป็นจุดตั้งต้นสำหรับการขับเคลื่อนธรรมนูญในพื้นที่อื่น ๆ แม้จะมีกระบวนการขับเคลื่อนที่คล้ายกัน แต่ยังคงเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้ได้ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นตัวตน และจะทำให้เกิดความหวงแหนในวัฒนธรรมของตน อันจะส่งผลให้พื้นที่มีการหยิบยกธรรมนูญไปใช้ประโยชน์ ไม่เป็นเพียงลายลักษณ์อักษรในตัวเล่มธรรมนูญเท่านั้น รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทต่อไป

ศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ

14 พฤศจิกายน 2561

สารบัญ

ธรรมนูญตำบล คนศรีสะเกษ : ดินแดนสี่เฝ้าไทย

7

ธรรมนูญตำบลอีเซ

19

ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว

27

ธรรมนูญตำบลคนโคกเพชร

43

ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี

55

ธรรมนูญตำบลโนนค้อ

65

ธรรมนูญละลมเจียละอ

77



ธรรมนูญตำบล คนศรีสะเกษ :
พัฒนาสี่เผ่าไทย

ธรรมนูญตำบล คนศรีสะเกษ : ดินแดนสี่เผ่าไทย

อนุพันธ์ สุวรรณพันธ์*

8

การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะภายใต้ความหลากหลายของชาติพันธุ์ของจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้เครื่องมือ “ธรรมนูญตำบล” ซึ่งมีทั้งจุดร่วมของวัฒนธรรม ขณะเดียวกันยังคงเอกลักษณ์ตามชาติพันธุ์ของตนไว้ ธรรมนูญทั้ง 6 พื้นที่จึงเป็นบทสะท้อนของการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนภายใต้ข้อตกลงร่วมกันของคนในพื้นที่

จังหวัดศรีสะเกษ : ดินแดนสี่เผ่าไทย

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของชนเผ่าต่าง ๆ จึงถูกเรียกขานกันอีกชื่อหนึ่งว่า “ดินแดนสี่เผ่าไทย” ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ส่วย เขมร ลาว และเยอ โดยชาวกูย หรือส่วย เป็นบรรพบุรุษดั้งเดิมของชาวศรีสะเกษ อาศัยตามที่ราบสูงแถบเทือกเขาดงรัก และอีกส่วนอพยพจากตอนใต้ของลาว มาตามลำน้ำโขงเข้ามาสู่พื้นที่อีสานตอนใต้ ทางแก่งสะพือ และแถบอำเภอลือเสาะ แยกย้ายกันไปตั้งบ้านเรือน ที่อำเภอเมืองห้วยทับทัน น้ำเกลี้ยง และศรีรัตนะ

ส่วนชาติพันธุ์เขมร ในสมัยของพระเจ้าสุริยวงษ์ที่ 1 ได้แผ่ขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมและการเมืองการปกครองเข้ามาสู่แถบอีสานตอนล่าง เกิดเป็นชุมชนวัฒนธรรมเขมร ดังปรากฏหลักฐานในรูปของโบราณสถาน โบราณวัตถุที่กระจายทั่วไปในเขตจังหวัด เป็นที่มาของคำขวัญจังหวัด “ศรีสะเกษ แดนปราสาทขอม” และตราประจำจังหวัดที่เป็นรูปปราสาทขอมโบราณ

นอกจากชาวกูยและเขมรในศรีสะเกษ ยังมีชาวเยอ ซึ่งสันนิษฐานว่าอพยพมาจากตอนใต้ของลาว แถบเมืองอัตปือแสนปางและนครจำปาศักดิ์ ล่องเรือมาตามแม่น้ำโขง และแม่น้ำมูล แยกกันไปตั้งถิ่นฐานทั้งที่บริเวณบ้านขมิ้น บ้านโนนแกด บ้านโพนคือ อำเภอเมืองบ้านเมืองคง อำเภอรามันไพร่ และบ้านปราสาทเยอ อำเภอไพร่บึง

* ผู้ประสานงานขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมบนพื้นฐานทางปัญญา (4P-W) จังหวัดศรีสะเกษ

ส่วนชาวลาว เป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาจากนครจำปาศักดิ์และนครเวียงจันทน์ ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 21 โดยเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณพื้นที่อำเภอเมือง กันทรารมย์ บึงบูรพ์ ชาวลาวมีวิถีชีวิตวัฒนธรรมยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และวิถีการผลิตที่แตกต่างจากชาวพื้นเมืองเดิม เมื่อเข้ามาตั้งถิ่นฐาน จึงได้แผ่ขยายความเจริญทางพระพุทธศาสนาอย่างรวดเร็วเข้าไปในกลุ่มชนพื้นเมืองเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบวชเรียนของพระสงฆ์นั้น มีอิทธิพลในการเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษา อย่างยิ่ง จนเกิดการผสมกลมกลืน เป็นจุดร่วมวัฒนธรรมแต่ขณะเดียวกัน แต่ละกลุ่มชนก็ยังคงรักษารูปแบบ เนื้อหาเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนตนเองไว้ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความแตกต่าง และคล้ายคลึงของกลุ่มชนที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันอย่างกลมกลืนของศรีสะเกษ

ประเด็นนโยบายสาธารณะจังหวัดศรีสะเกษ

สช. (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) เกิดจากพรบ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 โดย สช.มีแนวทางที่จะพัฒนานโยบายสาธารณะ เพื่อมุ่งสู่สังคมสุขภาวะ โดยมีเครื่องมือสำคัญ 3 เครื่องมือ ได้แก่

1. สมัชชาสุขภาพ
2. ธรรมนูญสุขภาพ
3. การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ

จังหวัดศรีสะเกษก็ได้มีการใช้เครื่องมือสมัชชาสุขภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ภาควิชาการ ภาคนโยบาย และภาคประชาสังคม เป็นคณะกรรมการสมัชชาสุขภาพจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ช่วงแรกมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษเป็นแหล่งรับทุน เริ่มมีการประชุมสมัชชาสุขภาพครั้งที่ 1 เมื่อ 18 ธันวาคม 2557 มีมติใน 3 ประเด็น คือ

1. การพัฒนายุทธศาสตร์ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจในชุมชน กรณีลดสารเคมีเพื่อเพิ่มคุณภาพพริก จังหวัดศรีสะเกษ
2. การจัดทำแผนแม่บทการจัดการขยะทั้งระบบ
3. ตำบลดจัดการตนเองในการพัฒนาระบบสุขภาวะชุมชน

ทั้งนี้ในช่วงแรกยังไม่มีการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม ต่อมาในปี 2559 สช.ได้ปรับเปลี่ยนจากคณะกรรมการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเป็นคณะกรรมการพัฒนานโยบายสาธารณะ (Participatory Public Policy Process based on Wisdom : 4P-W) และได้งบประมาณจาก 1 ปี เป็น 3 ปีต่อเนื่อง มีมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นแหล่งรับทุน โดยมีการประชุมสมัชชาสุขภาพครั้งที่ 2 วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติ 4 ประเด็น ได้แก่

1. การพัฒนาคุณภาพพริก สุพีชปลอดภัย จังหวัดศรีสะเกษ
2. การสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนตำบลจัดการตนเองในการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน
3. การจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยการสร้างจิตสำนึก
4. ศรีสะเกษ งานบุญปลอดภัย

ทั้งนี้ในประเด็นการพัฒนาคุณภาพพริก สุพีชปลอดภัย จังหวัดศรีสะเกษ ขาดเจ้าภาพหลัก จึงได้ตัดประเด็นนี้ออก และเมื่อปี 2560 ได้มีการประชุมสมัชชาสุขภาพครั้งที่ 3 วันที่ 20 ตุลาคม 2560 มีมติที่ปรับปรุงแก้ไขในประเด็น การสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนตำบลจัดการตนเองในการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน

จุดเริ่มธรรมนูญตำบลสู่การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

จากมติสมัชชาสุขภาพ 3 ประเด็นดังกล่าว จึงเริ่มมีการขับเคลื่อนในระดับจังหวัดร่วมกับภาคีเครือข่าย และขณะเดียวกันได้เริ่มดำเนินการในพื้นที่เพื่อหาพื้นที่ต้นแบบขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพโดยการคัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยในปี 2560 มีพื้นที่ 4 ตำบล คือ

1. ตำบลอีเซ อำเภอกันทรวิชัย
2. ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ
3. ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมือง
4. ตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ

อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเป็นเรื่องใหม่ จึงทำให้ขาดความเข้าใจ ส่งผลให้ไม่มีความก้าวหน้ามากนัก จึงได้นำเข้าหารือกันในคณะกรรมการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจังหวัดศรีสะเกษ และให้ขยายพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมทุกอำเภอรวมพื้นที่ใหม่ 22 ตำบลและพื้นที่เก่าอีก 4 ตำบล รวมเป็น 26 ตำบลใน 22 อำเภอ พร้อมกับการทำความเข้าใจการขับเคลื่อนธรรมนูญกับพื้นที่เป้าหมายในวันที่ 17 ธันวาคม 2560 ในการ

ประชุม “ก้าวแรก...ธรรมนูญสุขภาพตำบล” โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เขต 10 อุบลราชธานี มีวิทยากรจากสช. และพื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนธรรมนูญที่ประสบผลสำเร็จแล้วทั้งจากจังหวัดร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี

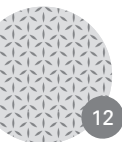
ในช่วงนั้นสช.และสปสช.เขต 10 เริ่มพูดคุยกันที่จะร่วมกันขับเคลื่อนธรรมนูญตำบล และมีการพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยง พร้อมกับถอดบทเรียนกระบวนการธรรมนูญสุขภาพตำบลทั้งขาขึ้น ขาลง และขาประเมินใน 5 จังหวัด คืออุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร มุกดาหารและศรีสะเกษ โดยเป็นข้อตกลงภายในเขตที่จะใช้คำว่า “ธรรมนูญตำบล” แทน “ธรรมนูญสุขภาพ” เพื่อขยายความหมายของสุขภาพว่าไม่ได้จำกัดเฉพาะเรื่องของการรักษาโรคเท่านั้น แต่กว้างขวางไปถึงเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้มีภาคีเครือข่ายจากภาคส่วนอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนด้วย

นอกจากนั้นภาคีเครือข่ายในจังหวัดศรีสะเกษที่เข้ามามีส่วนร่วม อาทิเช่น สภากงคกรชุมชน องค์กรงดเหล้า หน่วยจัดการ (node) สสส. (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ) จังหวัดศรีสะเกษ ของสำนัก 6 รวมทั้งพันธกิจบริการวิชาการแก่สังคม คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีการพูดคุยเพื่อดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ทับซ้อนให้สอดคล้องกัน ไม่เป็นการเพิ่มกิจกรรมในชุมชน จนทำให้ชุมชนซ้ำ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือยุทธศาสตร์ “คนเมืองศรี อยู่ดีมีแฮง”

โชคดีของจังหวัดศรีสะเกษ ที่แกนนำขับเคลื่อนของแต่ละภาคีเครือข่ายเป็นคณะกรรมการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม โดยมีศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะจังหวัดศรีสะเกษ ที่ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เป็นหน่วยประสานงาน ทำให้การพูดคุย หรือดำเนินกิจกรรมสอดคล้องประสาน เชื่อมโยงกัน ทำให้ลดความซ้ำซ้อนและมีความต่อเนื่องธรรมนูญตำบลเพื่อการจัดการตนเอง

ความคาดหวังของการจัดทำและขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือ การที่พื้นที่สามารถที่จะจัดการปัญหาด้วยตนเองได้ ขยายจากพื้นที่ระดับตำบล ขับเคลื่อนเป็นภาพรวมของอำเภอ สู่จังหวัดจัดการตนเอง ตามยุทธศาสตร์ “คนเมืองศรี อยู่ดีมีแฮง”

ที่ผ่านมาการดำเนินนโยบายระดับชาติ ที่เป็นภัยคุกคามจากกระแสนโยบายที่มีผลต่อการเกิดความเข้มแข็งของชุมชน ทั้งในส่วนที่เป็นผลกระทบจากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชนอย่างขาดสมดุล ขาด



การรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และในส่วนที่เป็นนโยบายของรัฐที่อาจส่งผลทำให้ประชาชนขาดการพึ่งตนเอง หวังพึ่งนโยบายที่ประชาชนเป็นฝ่ายรับ ทำให้เกิดผลกระทบข้างเคียง เสี่ยงต่อการเสียดินทางนโยบายและทำให้ประชาชนอ่อนแอในระยะยาวพึ่งพาตนเองไม่ได้ และรอคอยแต่ความช่วยเหลือจากภาครัฐ

นอกจากนั้นเห็นได้ชัดเลยว่ายังมีข้อจำกัดในการทำงานของแต่ละหน่วยงาน และภาคีเครือข่าย ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงาน หรือภาคีเครือข่ายมีระบบความรับผิดชอบตั้งแต่ต้นนโยบายระดับประเทศ ระดับกระทรวง ต่อตัวชี้วัด แหล่งทุน ต่อกฎหมายและเงื่อนไขการใช้งบประมาณของแต่ละหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายเอง

จากความคาดหวังที่จะแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดยประชาชนเอง รวมทั้งการขับเคลื่อนพื้นที่รูปธรรมตามประเด็นนโยบายสาธารณะทั้ง 3 ประเด็น คณะกรรมการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจึงเห็นว่า “ธรรมนูญตำบล” เป็นเครื่องมือที่จะทำให้บรรลุในการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในตำบล ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่จะบูรณาการคน งบประมาณ การบริหารจัดการในตำบลให้จัดการแก้ไขปัญหาของตนเองได้

ธรรมนูญตำบลจากจุดร่วมสู่เอกภักดิ์ของชาติพันธุ์

หลังจากมีการทำความเข้าใจในการขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลในครั้งแรกในวันที่ 17 ธันวาคม 2560 ผ่านไป ในหลายพื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนโดยแกนนำ ทำไปเรียนรู้ไป รวมทั้งพี่เลี้ยงได้รับการพัฒนาศักยภาพจากสช.และสปสช.รวมทั้งการศึกษาดูงานพื้นที่ธรรมนูญในเขต 10 ทำให้มีความเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาให้พื้นที่ได้

กระบวนการธรรมนูญของจังหวัดศรีสะเกษ จะมีรูปแบบเหมือนพื้นที่อื่น ๆ เริ่มต้นจากทำความเข้าใจจากพื้นที่ตัวอย่าง จากนั้นแกนนำในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ก็จะแต่งตั้งคณะทำงานจากหลากหลายภาคส่วนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคประชาชน และภาควิชาการ เพื่อเข้าไปดูและรับผิดชอบงานในแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายยกย่องธรรมนูญ ฝ่ายรับฟังความคิดเห็น ฝ่ายประชาสัมพันธ์และฝ่ายประเมินผล ก่อนที่จะมีการจัดทำเวทีสร้างการเรียนรู้ให้กับประชาชนในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้คิดวิเคราะห์สถานการณ์ในชุมชนร่วมกัน และเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ว่าประชาชนต้องการอะไร ก่อนที่จะนำความคิดเห็นเหล่านั้นมายกย่องธรรมนูญ จนกระทั่งได้ร่างธรรมนูญฉบับแรก

จากนั้นคณะทำงานก็จะนำร่างธรรมนูญมารับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจจะมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและรับแก้ร่างธรรมนูญอีกหลายครั้ง ขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ได้ร่างธรรมนูญที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ที่สุดและเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากที่สุด ก่อนที่จะมีการนำร่างธรรมนูญมาประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนต่อไป

ในขณะนี้มีความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนจนสามารถประกาศใช้ธรรมนูญใน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลอีเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ประกาศเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561 ถือเป็นตำบลแรกในจังหวัดศรีสะเกษที่มีการประกาศใช้ธรรมนูญตำบล หลังจากนั้นอีก 1 วัน ตำบลเสียว อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ก็ได้ประกาศใช้ธรรมนูญในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 และแห่งที่ 3 คือตำบลโคกเพชร อำเภอขุขันธ์ ได้ประกาศใช้ในวันที่ 20 เมษายน 2561

ระหว่างทางการทำงานขับเคลื่อนธรรมนูญ ได้มีพื้นที่เข้าร่วม โดยจาก 26 ตำบลเริ่มต้นเพิ่มอีก 8 ตำบล รวมเป็น 34 ตำบลที่เข้าร่วม โดยอำเภอเบญจลักษ์และโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการขับเคลื่อนทั้งอำเภอ รวมไปถึงคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยการนำของนายอำเภอของแต่ละแห่ง นายองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทั้ง 34 ตำบล ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงในการขับเคลื่อนธรรมนูญตำบล นโยบายสาธารณะของจังหวัดทั้ง 3 ประเด็น และการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน ร่วมกับศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะจังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ซึ่งทำให้เกิดการขับเคลื่อนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

หลังจากนั้นช่วง 14-15 มิถุนายน 2561 10 ได้มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายทั้ง 34 ตำบล แบ่งเป็น 6 โซน งบประมาณสนับสนุนจากสปสช.เขต 10 พบว่ามีพื้นที่ประกาศแล้วเตรียมเคลื่อน 3 ตำบล เตรียมประกาศ 3 ตำบล พื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนพร้อมประกาศ 7 ตำบล มีพื้นที่สามารถที่จะขับเคลื่อนได้ 11 ตำบล พื้นที่ที่ต้องการสนับสนุนและสามารถขับเคลื่อนได้ 6 ตำบล พื้นที่ที่ต้องการติดตามและสนับสนุนอย่างเข้มข้น 4 ตำบล

ต่อมามีพื้นที่ประกาศธรรมนูญเพิ่มอีก 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองหมี อำเภอรามันไพร่ล ประกาศเมื่อ 6 กรกฎาคม 2561 ต่อมาเป็นตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2561 ล่าสุดคือตำบลละลม อำเภอภูสิงห์ ประกาศเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2561

จากความหลากหลายของชาติพันธุ์ในจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งส่วย เขมร ลาว และเย การขับเคลื่อนและเนื้อหาในธรรมนูญตำบลจึงมีความที่จับจุดร่วมที่เห็นพ้องต้องกันและจุดที่มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งแต่ละพื้นที่มีจุดเด่น ดังนี้

1. ธรรมนูญตำบลลิเซ ในตำบลลิเซ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์ลาว ธรรมนูญประกอบด้วย 10 หมวด ประกอบด้วย 1) ปรัชญาและแนวคิดหลักของธรรมนูญตำบล 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมาย 3) การจัดทำมีหลักประกันการคุ้มครองผู้บริโภค การควบคุมโรค และปัจจัยคุกคามด้านสุขภาพ 4) การสร้างเสริมสุขภาพ 5) การอนุรักษ์ และการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น 6) การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ 7) การสร้างและการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข 8) การเงิน การคลัง 9) คณะกรรมการสำนักธรรมนูญ และ 10) บทเฉพาะกาล ซึ่งธรรมนูญมีความโดดเด่นที่ได้สะท้อนความเชื่อด้านการรักษาขนบธรรมเนียมทางพระพุทธศาสนา ทั้งการเข้าวัดฟังธรรม การรักษาจารีตประเพณี ฮีต 12 คอง 14 มี การส่งเสริมให้คนในชุมชนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สนับสนุนให้พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม เน้นการแต่งกายที่สนับสนุนอัตลักษณ์ของชุมชน ทั้งการแต่งกายด้วยผ้าขอมไหมมัดดิน ผ้าขอมมะเกลือ

2. ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว ตำบลเสียวประชาชนมีทั้งชาติพันธุ์ลาวและส่วย ธรรมนูญมี 13 หมวด ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมาย 2) การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) หมวดสังคมและประชาธิปไตย 4) สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า 5) การป้องกันยาเสพติด 6) เศรษฐกิจและการทำมาหากิน 7) สุขภาพอนามัย 8) ผังเมือง ความปลอดภัย และการคมนาคม 9) เหล้า บุหรี่ การพนัน 10) การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 11) เด็กและเยาวชน 12) ศูนย์ประสานงานและกองเลขานุการธรรมนูญ และ 13) บทเฉพาะกาล ธรรมนูญมีความเป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ลาวด้านการรักษาขนบธรรมเนียมตามความเชื่อทางศาสนา เน้นทำนุบำรุงศาสนา อาทิเช่นร่วมใจใส่บาตรตอนเช้า การส่งเสริมให้บุตรหลานบรรพชา-อุปสมบท เมื่อถึงวัยสมควร กำหนดให้ผู้นำสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในศาสนาพิธีได้ กำหนดให้การจัดงานบุญ งานบุญประเพณี ปลอดภัย ปลอดภัยการพนันและส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม ลด ละ เลิกบุหรี่ การสืบสานวัฒนธรรมตามฮีตสิบสองคองสิบสี่ ฮีตยี่คองเจียงรวมทั้งรับประทานอาหารเย็นร่วมกันทั้งครอบครัวทุกวัน

3. ธรรมนูญตำบลคนโคกเพชร เป็นกลุ่มชาติพันธุ์เขมร ธรรมนูญประกอบด้วย 9 หมวด คือ 1) ปรัชญาคนโคกเพชร 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนโคกเพชร 3) สิ่งแวดล้อมของคนโคกเพชร 4) สิทธิและเสรีภาพของประชาชนไทยตามรัฐธรรมนูญของคนโคกเพชร

5) ครอบครัวและสังคมของคนโคกเพชร 6) พื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมของคนโคกเพชร 7) สถาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร 8) วิถีพอเพียงของคนโคกเพชร และ 9) การทำนุบำรุงศาสนาของคนโคกเพชร นอกจากนี้เรื่องสุขภาพและสิ่งแวดล้อมแล้ว เนื้อหาธรรมนุญยังสะท้อนการอนุรักษ์วัฒนธรรม อาทิ การอนุรักษ์และฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทอผ้าลายลูกแก้ว การทอผ้าไหม การสานตะกร้า การทอเสื่อ การใช้ควายไถนา รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดตลาดในชุมชน สนับสนุนกระบวนการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ของประชาชนในตำบลโคกเพชร ได้แก่ การทอผ้าลายลูกแก้ว การทอเสื่อจากต้นไผ่ การทอเสื่อใบเตย การสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว การทำผอบจากใบตาล เป็นต้น

4. ธรรมนุญประชาชนตำบลหนองฮี เนื่องจากเป็นชาติพันธุ์ลาว มีภาพฝันที่ให้ชาวตำบลหนองฮี อ้ากแพง แบ่งปันสุข เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมกัน เพื่อให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ธรรมนุญประกอบด้วย 11 หมวด ได้แก่ 1) ปรัชญา และแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ ตำบลหนองฮี 2) ระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ต่อสุขภาพประชาชนตำบลหนองฮี 3) การป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามต่อสุขภาพ 4) การดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง 5) การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี 6) ประเพณี วัฒนธรรม 7) ความมั่นคง ความปลอดภัย 8) การสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และบริการข้อมูลสาธารณสุข 10) การระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงานด้านสุขภาพ และ 10) การแก้ไข เพิ่มเติม (บทเฉพาะกาล) จุดเด่นของธรรมนุญมีการเน้นไปที่การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของพื้นที่ อาทิเช่น การร่วมใจ ใส่น้ำตุง นุ่งโสร่ง ผ้าพื้นเมืองเข้าวัด ไนงานบุญ ประเพณีที่สำคัญ การจัดงานศพ ปลอดภัย ปลอดภัยการพนัน ปลอดภัยบุหรี่ และปลอดภัยน้ำอัดลม การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันในชุมชน โดยจัดให้มีศูนย์อ้ากแพง เบิ่งແຍງ แบ่งปันสุข ให้บริการข้อมูลสาธารณสุขด้านผู้มีภาวะพึ่งพิง

5. ธรรมนุญตำบลโนนค้อ เป็นชาติพันธุ์ลาว ธรรมนุญมีเป้าประสงค์หลักคือ ทุกภาคส่วนและประชาชนในตำบลโนนค้อ มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบสุขภาพจากแนวทางบริโภคนิยมไปสู่แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพทั้งทางกาย ทางจิต ปัญญา และสังคม ธรรมนุญประกอบด้วย 8 หมวด คือ 1) หมวดทั่วไป 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ 3) การคุ้มครองผู้บริโภค 4) การรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบล 5) หลีกเว้นอบายมุข 6) การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในชุมชน 7) สุขภาพดีถ้วนหน้า และ

8) บทเฉพาะกาล ในส่วนที่โดดเด่น คือ การรักษานบธรรมเนียม โดยกำหนดให้เป็นตำบลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และการพนันในงานบุญ ไม่กระทำหรือการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ในงานมหรสป งานประเพณีสำคัญของหมู่บ้าน

6. ธรรมนูญละมเจียละออ เป็นชาติพันธุ์เขมร “เจียละออ” หมายความว่า มีความสุขกาย สบายใจ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและดีงาม มีภาพฝันของคนในตำบลที่จะเอาใจใส่ต่อครอบครัว หมู่บ้าน ท้องถิ่นโดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรมร่วมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี พัฒนานุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางภูมิปัญญา ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชาวตำบลละมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อาทิเช่น การร่วมสืบสานประเพณีแห่นางตานาและวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของตำบลละมให้คงอยู่ และรุ่งเรืองสืบไป ในภาพรวมธรรมนูญประกอบด้วย 11 หมวด คือ 1) บททั่วไป 2) ปรัชญาคนตำบลละม 3) ละมถิ่นคนดี มีปัญญา 4) ปลอดอาชญากรรม หมู่บ้านสงบสุข 5) ครอบครัวอบอุ่น สังคมเข้มแข็ง 6) คนมีสุขภาพดี 7) วัฒนธรรมประเพณีดีงาม 8) เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 9) วิถีพอเพียง 10) สำนักธรรมนูญละมเจียละออ และ 11) การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญละมเจียละออ

อ้างอิง

- จักรพันธ์ ไสยะเกษตริน. (2552). การศึกษาและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2542). หนังสือเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดศรีสะเกษ: กรุงเทพฯ.
- ศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ. (2560). มติสมัชชาสุขภาพจังหวัดศรีสะเกษ ครั้งที่ 2 วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560. (เอกสารอัดสำเนา)
- ศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะ จังหวัดศรีสะเกษ. (2561). สรุปโครงการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมบนพื้นฐานทางปัญญา (4PW) ปีที่ 1 จังหวัดศรีสะเกษ. (เอกสารอัดสำเนา)
- รัตนศิริ ศิระพานิชย์กุล. (2556). หนังสือชุดก่อ - ร่าง - สร้าง - เคลื่อน บทเรียนธรรมนูญสุขภาพ 6 พื้นที่ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลริมปิง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2553. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. นนทบุรี



ธรรมาภิบาลตามสอ๖๒



เกริ่นก่อนหาคำ

ตำบลอีเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นพื้นที่หนึ่งที่เป็น “ชุมชนเข้มแข็ง” ที่มีทุนทางทรัพยากรหลากหลาย ประกอบด้วย ทุนทางธรรมชาติ ได้แก่ ป่าชุมชน โนนใหญ่ ลำน้ำห้วยทับทัน ทุนบุคคล ได้แก่ คนเก่ง คนดี ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ประชาชน ชาวบ้าน หมอเดินอาสา ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ขณะเดียวกันตามบริบทของพื้นที่แล้วยังพบปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาความสงบสุข

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หมวด 5 มาตรา 46 47 และ 48 ซึ่งว่าด้วย ธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล สุขภาวะของประชาชน ภายใต้ศักยภาพของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้วยหลักการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง

ด้วยมูลบท และเหตุผลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลอีเซ ชาวตำบลอีเซ และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน จึงมีความเห็นร่วมกันจัดทำ “ธรรมนูญตำบลอีเซ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561” ขึ้น

ข้อ 1 “ธรรมนูญ” หมายความว่า กฎ ระเบียบ กติกา ที่ทุกคนในตำบลอีเซยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน

ข้อ 2 “ธรรมนูญนี้เรียกว่า” ธรรมนูญตำบลอีเซ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

ข้อ 3 ธรรมนูญนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน และให้มีผลผูกพันคนตำบลอีเซทุกคน

ข้อ 4 นิยามศัพท์ในธรรมนูญนี้

“สำนักธรรมนูญ” หมายความว่า สำนักธรรมนูญ ว่าด้วยธรรมนูญตำบลอีเซ

“สมัชชาสุขภาพ” หมายความว่า สมัชชาสุขภาพตำบลอีเซ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดทำธรรมนูญระดับพื้นที่ และคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญระดับหมู่บ้าน

“องค์การบริหารส่วนตำบล” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอีเซ “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายความว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอีเซ “คนตำบลอีเซ”

หมายความว่า คนที่มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตตำบลอีเซ ซึ่งอยู่อาศัยหรือไม่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลอีเซ หรือคนที่ไม่ชื่อในทะเบียนบ้านในตำบลอีเซแต่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลอีเซ หรือบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยแต่อยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลอีเซ

“การสร้างเสริมสุขภาพ” หมายความว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย จิต สังคมและปัญญา โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม .

“จิตสาธารณะ” หมายความว่า ผู้มีจิตใจนิยมช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่คิดหวังประโยชน์และสิ่งตอบแทน

“บุคลากรด้านสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ทุกประเภทที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสร้างเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟูสุขภาพในเขตพื้นที่ตำบลอีเซ

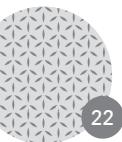
“ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายความว่า องค์ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และความชำนาญในการดูแลสุขภาพ โดยอาศัยความรู้ที่สั่งสม ถ่ายทอดและสืบทอดกันมาในท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ ที่ประชาชนและชุมชนใช้ในการดูแลสุขภาพในเขตพื้นที่ตำบลอีเซ

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชนที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ โดยใช้ธรรมเนียม เป็นเครื่องมือในการสร้างสุขภาพะชุมชนในพื้นที่ตำบลอีเซ

ข้อ 5 ธรรมนูญฉบับนี้ ให้เป็นกรอบและแนวทางการดำเนินชีวิต ของคนตำบลอีเซ จะไม่มีผลทางนิตินัยต่อหน่วยงานใดของรัฐในพื้นที่ แต่กระบวนการและขั้นตอนที่มาของธรรมนูญฉบับนี้ ล้วนผ่านการรับรู้ของคนตำบลอีเซส่วนใหญ่ ซึ่งจะเป็นผลทางด้านจิตใจในการสร้างสุขมวลรวมของการอยู่ร่วมกันในชุมชน และนั่น คือ วัตถุประสงค์หลักของธรรมนูญตำบลอีเซฉบับนี้

ข้อ 6 ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนปลอดภัย รักใคร่สามัคคี จิตผ่องใส แก้ไขปัญหาาร่วมกัน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

“คนตำบลอีเซ มีความยุติธรรม ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก รักษาทรัพยากรสาธารณะ กำจัดขยะครัวเรือนได้เหมาะสม รักษาขนบธรรมเนียม เข้าวัดฟังธรรม มีจริยธรรมประจำใจ แต่งกายถูกกาลเทศะ มีอัตลักษณ์เป็นของชุมชน”



ข้อ 7 คนตำบลอีเซ รักษาดิน โดยการรักษาดินให้มีสภาพสมบูรณ์ ลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร และส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือน

ข้อ 8 คนตำบลอีเซ รักษาน้ำ โดยการรักษาน้ำ ไม่ปล่อยของเสียในแหล่งน้ำสาธารณะ มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล บำบัดน้ำเสียให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ โดยการไม่จับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่ และในเขตอภัยทาน

ข้อ 9 คนตำบลอีเซ รักษาป่า โดยการรักษาผืนป่า ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ไม่บุกรุกทำลายป่า รู้คุณค่า และมีการส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน เพิ่มเติมในเทศกาลหรือวันสำคัญต่างๆ

ข้อ 10 คนตำบลอีเซ เข้าวัดฟังธรรม มีคุณธรรม จริยธรรมประจำใจ รักษาศีล และมีการส่งเสริมให้นักเรียน เยาวชน คนในชุมชนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น ตักบาตรทุกวันพระ วันเข้าพรรษา และวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น

ข้อ 11 คนตำบลอีเซ รักษาขนบธรรมเนียมอันดีงาม จารีตประเพณี ยึด 12 คอง 14 และ มีจิตสาธารณะและดำเนินชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย

ข้อ 12 คนตำบลอีเซ ส่งเสริมการแต่งกายให้มีความเหมาะสมตามกาลเทศะหรือวันสำคัญต่างๆ และสนับสนุนให้มีอัตลักษณ์เป็นของชุมชน เช่น การแต่งกายด้วยผ้าย้อมไม้มะดัน ผ้าย้อมมะเกลือ

ข้อ 13 คนตำบลอีเซ มีแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำที่สะอาด เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค การเกษตร และเลี้ยงสัตว์

ข้อ 14 คนตำบลอีเซ มีความยุติธรรม ไม่เห็นแก่ตัว ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เช่น ไม่ขูดดิน - ถมดิน ลึกหรือสูงเกินไปซึ่งเป็นเหตุให้ส่งผลกระทบต่อบ้านใกล้เคียง และผู้ใดจะจ้างรถขนดินเพื่อทำการขุดดินในพื้นที่ของตัวเองให้แจ้งผู้รับจ้างขนดินในเวลาที่ไม่เหมาะสม มีก่อให้เกิดอันตราย หรือเสี่ยงต่ออุบัติเหตุบนท้องถนน หรือทำให้การจราจรติดขัด เช่น เวลาที่เด็กนักเรียนเล็กเรียนกำลังเดินทางกลับบ้าน

ข้อ 15 คนตำบลอีเซ ส่งเสริม และสนับสนุนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ให้มีศักยภาพในการให้บริการและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มวัยอย่างเท่าเทียม

ข้อ 16 ตำบลอีเซ มีกองทุนเสริมสร้างสวัสดิการชุมชน มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคที่มีคณะทำงานอย่างเป็นรูปธรรม และขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 17 ตำบลอีเซ มีระบบการป้องกันภัยจากการประกอบอาชีพ และเตรียมพร้อมในการรับภัยพิบัติทางธรรมชาติของพื้นที่ เช่น มีถังดับเพลิง มีเรือเร็วกู้ภัย มีวิทยุสื่อสาร มีโทรศัพท์หมายเลขที่สามารถติดต่อบุคคลได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำตำบล โดยมีคณะทำงาน ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ 18 ตำบลอีเซ มีระบบการส่งต่อการแพทย์ฉุกเฉินเบื้องต้นกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ได้แก่ มีศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน (1669) มีรถกู้ชีพกู้ภัยมีชุดปฏิบัติการกู้ชีพ First Responder (FR) ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรครบถ้วน

ข้อ 19 ตำบลอีเซ มีหน่วยงานสนับสนุน และรณรงค์ให้ทุกครัวเรือน เคารพกฎหมาย ไม่จำหน่ายบุหรี่ และเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ ให้แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี หรือกับบุคคลที่ครองสติไม่อยู่ และไม่จำหน่ายบุหรี่ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด นอกเหนือเวลาที่กำหนด

ข้อ 20 คนตำบลอีเซ งดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในงานศพ งานบุญ รวมถึงการงดเล่นการพนัน และอบายมุขต่างๆ รวมทั้งมีมาตรการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทในงานมหรสพ สมโภชน์ต่างๆ ในชุมชน

ข้อ 21 ตำบลอีเซ ให้การสนับสนุน ส่งเสริมจัดให้มีกลุ่มอาชีพในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อครัวเรือน เช่น สนับสนุนให้มี กลุ่มเย็บถุงมือ กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มเลี้ยงโค กลุ่มน้ำหมักชีวภาพ กลุ่มย้อมผ้าด้วยเปลือกไม้มะดันทับโคลน กลุ่มเรือเถาวัลย์ กลุ่มจักสานตะกร้า เป็นต้น

ข้อ 22 คนตำบลอีเซ มีที่อยู่อาศัยสะอาด ถูกสุขลักษณะ ไม่ถูกรบกวนจากมลภาวะทางอากาศ เช่น กลิ่น คิว้น ฝุ่นละออง ที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้ง ไม่ขับขี่ยานยนต์เสียงดังในชุมชนจนก่อให้เกิดความรำคาญ

ข้อ 23 คนตำบลอีเซ มีการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพเสฟติด และมีจอาชีพในชุมชน โดยการร่วมกัน สอดส่องดูแล รถเข้า - รถออก และหากมีบุคคลแปลกหน้าที่เข้ามาในพื้นที่ ส่อพฤติกรรมอันมีพิรุณเป็นที่ผิดสังเกต จะรีบแจ้งและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันที

ข้อ 24 คนตำบลอีเซ มีการกำจัดขยะในครัวเรือนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

- ขยะที่นำกลับมาใช้ได้ใหม่หรือขยะที่ขายได้
- ขยะเปียก นำมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ขยะที่ต้องกำจัด ให้ดำเนินการฝังกลบ หรือเผาในที่ที่เหมาะสม

ข้อ 25 ตำบลอีเซ สนับสนุนให้ชุมชน ร่วมสร้างสุขภาพ โดยการออกกำลังกาย เช่น เล่นกีฬา ปั่นจักรยาน เดิน หรือวิ่ง อย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 วัน หรือมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม และเพียงพอในการสร้างเสริมสุขภาพ

ข้อ 26 คนตำบลอีเซ มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการบริโภค เพื่อลดโรค หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และลดรับประทานอาหารที่มีรส หวาน มัน เค็ม และอาหารที่ปรุงสุกๆ ดิบๆ

ข้อ 27 คนตำบลอีเซ ส่งเสริมการรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ ในแต่ละวัน หรืออาหารที่เหมาะสมตามวัย

ข้อ 28 คนตำบลอีเซ ไม่กินปลาดิบ หรืออาหารกึ่งสุกกึ่งดิบ เพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ในตับ และป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่อมะเร็งท่อน้ำดี รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ และป้องกัน โรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อในชุมชน

ข้อ 29 คนตำบลอีเซ ให้การสนับสนุนแพทย์ทางเลือกตามภูมิปัญญาพื้นบ้าน หมอเดินอาสา ประชาญ์ชาวบ้าน โดยการส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่เห็นคุณค่า และยกย่องเชิดชูเป็นปูชนียบุคคลของชุมชนสืบทอดสู่ลูกหลานต่อไป

ข้อ 30 คนตำบลอีเซ ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีการปลูกสมุนไพรเพื่อใช้ในการรักษาโรคเบื้องต้น เช่น ว่านหางจระเข้ ว่านชักมดลูก ย่านาง กระจायดำ โหระพา ข่า ขิง ตะไคร้ กะเพรา ฟ้าทะลายโจร เป็นต้น

ข้อ 31 คนตำบลอีเซ ส่งเสริมสนับสนุนให้พื้นที่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และวัฒนธรรม เช่น จัดให้บริเวณลานพระใหญ่ลำน้ำห้วยทับทัน หรือบริเวณโสกกระแต้ง เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด จัดให้มีเส้นทางเรียนรู้ทางธรรมชาติ ที่ป่าชุมชนโนนใหญ่

ข้อ 32 ตำบลอีเซ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านต่างๆ โดยผ่านการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ในพื้นที่ เช่น หอกระจายข่าว คลื่นวิทยุ ชุมชนวารสาร แผ่นพับ และมีการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรม ด้านสุขภาพ และรวบรวมองค์ความรู้ถ่ายทอดสู่เครือข่าย

ข้อ 33 ตำบลอีเซ ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ และศักยภาพด้านการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องให้เป็นมืออาชีพ สำหรับทุกกลุ่มองค์กรของชุมชน ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุตำบลอีเซ (อผส.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุดปฏิบัติการแพทย์กู้ชีพ (FR) เป็นต้น

ข้อ 34 ตำบลอีเซ สนับสนุนการให้บุคลากรด้านสาธารณสุขแสดงบทบาท ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของคนในพื้นที่ และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนร่วมกันอย่างจริงจัง

ข้อ 35 องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก

- กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอีเซ (กองทุน สปสช.อบต.อีเซ)
- สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.จังหวัดศรีสะเกษ)
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ข้อ 36 คนตำบลอีเซ สนับสนุนให้ประชาชนในตำบลมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค และฟื้นฟู รวมทั้งจัดให้มีระบบการติดตาม ประเมินผล และการ ตรวจสอบ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีมีธรรมาภิบาล

ข้อ 37 การบริหารจัดการของสำนักกรรมนุญตำบล ให้เป็นไปตามระเบียบ และข้อบังคับของสำนักกรรมนุญตำบลอีเซ โดยมีคณะกรรมการสำนักกรรมนุญตำบลอีเซ เป็นคณะทำงาน

ข้อ 38 กรณีที่มีการละเมิดธรรมนูญฉบับนี้ ให้คณะกรรมการสำนักธรรมนูญ นำประเด็นดังกล่าวเข้าที่ประชุม ปรีกษาหารือในสมัชชาสุขภาพตำบลสี่เซเป็นประจำปี หรือตามความจำเป็น เพื่อเสนอหามาตรการทางสังคมดำเนินการตามความเหมาะสม

ข้อ 39 การยื่นแก้ไข และเพิ่มเติมธรรมนูญสุขภาพตำบลสี่เซ ต้องประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ตำบลสี่เซ จำนวนไม่น้อยกว่า...500...คนของประชาชนในพื้นที่ หรือคณะกรรมการธรรมนูญตำบลสี่เซ ไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการทั้งหมด

ข้อ 40 การแก้ไข และเพิ่มเติมธรรมนูญสุขภาพตำบลสี่เซฉบับนี้ต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนในตำบลสี่เซ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนในตำบลสี่เซ การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลสี่เซ และต้องแจ้งวาระดังกล่าวต่อสาธารณะชนทราบก่อนการจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็น ไม่น้อยกว่า 30 วัน และมติการแก้ไขต้องมีผู้เห็นชอบเกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวทีดังกล่าว



(นายสุวรรณ โสิดา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสี่เซ



ธรรมชาติตำบลคณพันธ์ุเขียว



ประวัติตำบลโดยสังเขป

ประวัติการก่อตั้งบ้านเสี้ยว (ตำบลเสี้ยว) ได้ฟังคำอ้างอิงบอกเล่าจากคนเฒ่าคนแก่เล่าต่อๆ กันมาว่าบ้านเสี้ยวอพยพมาจากเขตนอกเวียงจันทร์ เมื่อย้ายถิ่นฐานออกจากเวียงจันทร์ ชาวบ้าน ได้ตั้งบ้านเรือนชั่วคราวอยู่ที่บริเวณหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี (ปัจจุบันเป็นจังหวัดหนองบัวลำภู) กลุ่มผู้อพยพพามีหัวหน้าชื่อ ท้าวบุญเรือง อยู่ได้ไม่นานก็ถูกเจ้าถิ่นรังแก จึงได้อพยพมาตามเส้นทางเรื่อย ๆ จนถึงบ้านตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ ในปัจจุบันได้ปักหลักสร้างบ้านเรือนทางด้านทิศเหนือของบ้านตาโกน เรียกชื่อว่าเป็นบ้านเสี้ยวเก่า (ปัจจุบันเป็นหมู่ที่ 11 ของตำบลเสี้ยว) อยู่ได้ไม่นานก็พากันอพยพไปหาพื้นที่แห่งใหม่ เนื่องจากสภาพพื้นที่บ้านเสี้ยวเก่าไม่เหมาะสมในการทำมาหากินและเกิดแผ่นดินแยกแตกเป็นรอยลึก

ปี พ.ศ. 2323 ท้าวบุญเรืองซึ่งเป็นหัวหน้าได้นำชาวบ้านอพยพมาตั้งถิ่นฐานใหม่ เห็นว่าเป็นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ และใกล้กับหนองน้ำ ได้ปักหลักสร้างบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเสี้ยวในปัจจุบัน และตั้งชื่อตามชื่อหมู่บ้านเดิมของท้าวบุญเรืองที่อยู่ประเทศลาวก่อนอพยพมา คือบ้านเสี้ยว ชาวบ้านเสี้ยวจึงมีภาษาและสำเนียงพูดตลอดจนประเพณีต่าง ๆ ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่อพยพมาจากเวียงจันทร์ พระครูบุตรดีได้เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านเสี้ยวในสมัยนั้น ต่อมาได้ถูกแต่งตั้งเป็นหลักคำของเมืองขุขันธ์ ในประวัติศาสตร์ช่วงแรกนี้ได้บันทึกว่า พระอภัยวงศ์ ชาวบ้านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นปลัดเมืองขุขันธ์

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลเปือาะ อำเภอบึงบูรพ์ จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลหนองใหญ่ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลโดด อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลอีเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ข้อมูลพื้นฐานการปกครอง 17 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	ครัวเรือน	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านเสียว	นายเรือง สงผัด	43	98	105	203
2	บ้านเสียว	นายไพฑูล ชูเลิศ	71	168	172	304
3	บ้านหนองโน	นายบุญเส็ง ชนงาม	38	87	97	184
4	บ้านหนองสำโรง	นางทองเพชร ช่วยบุญ	46	120	109	229
5	บ้านหนองแคน	นายอุดม มีศรี	75	156	172	328
6	บ้านสามขา	นายประยูร สุขใจ	109	289	289	578
7	บ้านหนองพระ	นายไสว รักมิตร	57	119	120	239
8	บ้านหนองฝือ	นางสาวท สิมศิริวัฒน์	52	95	109	204
9	บ้านตลาด	นายสุพจน์ ชันติวงศ์	78	205	162	367
10	บ้านหนองขาม	นายประสาน ชันติวงศ์	32	98	89	187
11	บ้านสามขา	นายวันชัย สมศรี	74	153	156	309
12	บ้านหนองฝือ	นายสุเทพ กันตวี	68	151	142	293
13	บ้านหนองเรือ	นายหมั่น หล้าสกุล	66	135	130	265
14	บ้านหนองฝือบูรพา	นายจำลอง วงษ์งาม	49	94	114	208
15	บ้านหนองมนิรมย์	นายมอญ จำปาทิพย์	45	103	114	217
16	บ้านหนองขุนศรี	นายวิรัตน์ ยานนท์	51	109	101	210
17	หนองสำโรงปัจฉิม	นายสุภาพ ผาเงิน	33	74	62	136
รวม			987	2254	2243	4497

ส่วนราชการ

องค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง โรงพยาบาล 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบล 1 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง โรงเรียนขยายโอกาส 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา
3 แห่ง วัด ที่พัทสงฆ์ สำนักสงฆ์ 9 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง

ทรัพยากร

ป่าชุมชน 3 แห่ง ป่าปูด้า 4 แห่ง ป่าช้า 3 แห่ง
หนองน้ำสาธารณะ 9 แห่ง
ห้อง 2 แห่ง

วิสัยทัศน์ตำบลเสียว

ภายในปี 2565 ตำบลเสียว จะเป็นตำบลที่น่าอยู่ มีสิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ เป็นสังคมแห่ง
การเรียนรู้ ปลอดภัย ปลอดภัย มีความพอเพียง สุขภาพดี และมีความสุข

ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว

ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว เกิดขึ้นตามแนวคิดของคนตำบลเสียว ที่ว่า ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และปรารถนาจะร่วมกันให้ตำบลเสียวน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ เป็นตำบลแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัยปลอดอบายมุข สุขภาพดี อยู่อย่างพอเพียง และมีความสุข เป็นธรรมนูญที่สร้างจากฐานทุน ประสพการณ์ ที่เคยส่งผลกระทบต่อชุมชนหลาย ๆ ด้านเมื่อครั้งอดีต อาทิ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม การศึกษา แล้วขยายแนวคิดสู่การพัฒนาในประเด็นอื่น ๆ เป็นวงกว้างอย่างมีพลัง ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ปฏิบัติร่วมกันของคนในตำบลด้วยความเข้าใจภายใต้ความต้องการของตนเองอย่างมีส่วนร่วมของทุกคน ทุกครัวเรือน

คณะกรรมการพัฒนาตำบลเสียว ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลเสียว สภาองค์กรชุมชนตำบลเสียว คณะกรรมการสุขภาพตำบลเสียว สภาวัฒนธรรมตำบลเสียว สภาเด็กและเยาวชนตำบลเสียว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเสียว โรงเรียนในตำบลเสียว วัดในตำบลเสียว และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ต่างตระหนักถึง การพัฒนาตำบล จำเป็นอย่างยิ่งต้องกำหนดทิศทาง แนวคิดและแนวปฏิบัติให้เข้าใจในแนวทางเดียวกัน ให้ปฏิบัติร่วมกันได้ด้วยการยอมรับและเข้าใจ ภายใต้อำนาจสาระสำคัญ ที่มุ่งสู่การบรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายสำคัญของคนตำบลเสียว ดังนี้

ข้อ 1 ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญตำบลคนพันธุ์เสียว ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ธรรมนูญนี้มี 13 หมวด 90 ข้อ

ข้อ 3 นิยามศัพท์ในธรรมนูญนี้

“ธรรมนูญ” หมายถึง ธรรมนูญตำบล

“คนพันธุ์เสียว” หมายถึง ประชากรตำบลเสียว

“ชุมชน” หมายถึง หมู่บ้านในตำบลเสียว

“ผู้นำ” หมายถึง ผู้นำที่เป็นทางการ คือกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ สารวัตรกำนัน สมาชิก อบต. ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ
“ผู้นำไม่เป็นทางการ” หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับนับถือในหมู่บ้าน และตำบล
เสี้ยว

“ภูมิปัญญา”	หมายถึง ผู้มีความรู้ มีชุดความรู้ ทุกสาขาอาชีพ
“สถานศึกษา”	หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเสี้ยว
“ป่า”	หมายถึง ป่าชุมชน ป่าสาธารณะ ป่าช้า ป่าปูด้า
“เด็กและเยาวชน”	หมายถึง บุคคลที่มีอายุไม่เกิน 25 ปีบริบูรณ์

หมวด 1

คุณลักษณะที่พึงประสงค์เสาเข็ม

ข้อ 4. คนตำบลเสี้ยว มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต สามัคคี
มีวินัย ใฝ่รู้ สู้งาน ตรงต่อเวลา เสียสละ จิตอาสา รักสุขภาพ รักสิ่งแวดล้อม อ่อนน้อมถ่อมตน
อยู่อย่างพึ่งพาอาศัยกัน เกื้อกูล ห่างไกลอบายมุข และพอเพียง

หมวด 2

การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ข้อ 5. ตำบลเสี้ยว ส่งบุตรหลานเข้าเรียน เตรียมความพร้อมก่อนอนุบาล ทุกคน

ข้อ 6. ตำบลเสี้ยว ส่งบุตรหลานเข้าเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทุกคน

ข้อ 7. ตำบลเสี้ยว จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมวัสดุอุปกรณ์ ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ

ข้อ 8. ตำบลเสี้ยว ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาทุกระดับให้มีความพร้อม ให้สามารถ
จัดการเรียนการสอนได้ดี มีคุณภาพ เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ข้อ 9. ตำบลเสี้ยว ทำนุบำรุงศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติต่อศาสนาอื่นด้วยความ
เคารพ

- ข้อ 10. ตำบลเสียวส่งเสริมให้บุตรหลานบรรพชา-อุปสมบท เมื่อถึงวัยสมควร
- ข้อ 11. ตำบลเสียวพึงปฏิบัติตนต่อสมณเพศ ศาสนสถาน ด้วยความเคารพ
- ข้อ 12. ตำบลเสียวรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม
- ข้อ 13. ตำบลเสียวสืบสานวัฒนธรรมตามฮีตสิบสองคองสิบสี่ ฮีตยี่คองเจียง
- ข้อ 14. ตำบลเสียวรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม
- รับประทานอาหารเย็นร่วมกันทั้งครอบครัว ทุกวัน
 - ร่วมใจใส่บาตรตอนเช้า
 - พุดจาไฟเราะะ ยี่ม ไหว้ ทักทาย
 - แต่งกายสุภาพ เหมาะสมตามกาล และงาน
- ข้อ 15. ตำบลเสียว มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี
- ข้อ 16. ตำบลเสียว ผู้นำสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในศาสนพิธีได้

หมวดที่ 3

หมวดสังคมและประชาธิปไตย

- ข้อ 17. ตำบลเสียวมีความรักชาติของตนเอง นับถือและปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- ข้อ 18. ตำบลเสียว สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข
- ข้อ 19. ตำบลเสียวส่งเสริมการเลือกตั้งทุกระดับโดยไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง
- ข้อ 20. ตำบลเสียวมีความรักความสามัคคีและรักถิ่นฐานตนเอง
- ข้อ 21. ตำบลเสียวจัดให้มีศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนประสานความร่วมมือในการพัฒนา

ข้อ 22. ตำบลเสียวใช้มาตรการพัฒนาโดยคณะกรรมการพัฒนาตำบล และสภาองค์กร
ชุมชน

ข้อ 23. ตำบลเสียว ยอมรับเสียงส่วนมากรับฟังเสียงส่วนน้อย

ข้อ 24. ตำบลเสียวเป็นคนตรงต่อเวลา

34

หมวด 4 สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า

ข้อ 25. ตำบลเสียวร่วมกันรักษาป่า และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ทุกแห่ง ด้วยใจรักตามคำขวัญการอนุรักษ์ป่า คือ ขุดมันถมเหง้า เห็ดเผาะจางไว้ ไม่ตายทำพิน
ปายืนคนยัง และปฏิบัติตามกฎระเบียบของป่า ตามที่ตำบลเสียวกำหนด

ข้อ 26. ตำบลเสียวร่วมกันปลูกป่าในวันปลูกต้นไม้ตำบลเสียว คือวันวิสาขบูชาของทุกปี

ข้อ 27. ตำบลเสียวให้ความร่วมมือในการดูแลและป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

ข้อ 28. ตำบลเสียวร่วมกันอนุรักษ์แหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ร่วมกัน
กำจัดวัชพืชให้แหล่งน้ำอยู่ในสภาพที่สะอาด เหมาะสม ทุกแห่ง

ข้อ 29. ตำบลเสียวอนุรักษ์ดิน ไม่เผาตอซัง ลดการใช้สารเคมีและใช้ด้วยความปลอดภัย

ข้อ 30. ตำบลเสียวทำความสะอาดบ้านเรือน ถนนหน้าบ้านและคัดแยกขยะที่ต้นทาง
ทุกครัวเรือน

ข้อ 31. ตำบลเสียวร่วมกันทำความสะอาดหมู่บ้าน ปรับทัศนียภาพหมู่บ้าน เดือนละ
1 ครั้งเป็นอย่างน้อย

หมวด 5 การป้องกันยาเสพติด

- ข้อ 32. ตำบลเสียวมีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดทั้งระดับตำบล หมู่บ้าน
- ข้อ 33. ตำบลเสียวมีการตั้งกฎระเบียบของหมู่บ้าน
- ข้อ 34. ตำบลเสียวมีคณะกรรมการหมู่บ้านและตาสับปะรด สอดส่องดูแลพฤติกรรมเสี่ยง
- ข้อ 35. ตำบลเสียวมีผู้ปกครองสั่งสอนเลี้ยงดูบุตรหลานให้ห่างไกลยาเสพติด
- ข้อ 36. ตำบลเสียวโดยบ้าน วัด โรงเรียน (บวร.) อบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ห่างไกลจากยาเสพติด
- ข้อ 37. ตำบลเสียวสอดส่องดูแลพฤติกรรมเสี่ยงของคนในครอบครัวอย่างใกล้ชิด
- ข้อ 38. ตำบลเสียวสอดส่องดูแลครอบครัวข้างเคียงปรึกษาหารือด้วยความรักและเข้าใจ
- ข้อ 39. ตำบลเสียวมีการสังเกตบุคคลแปลกหน้าที่เข้ามาในพื้นที่
- ข้อ 40. ตำบลเสียวมีการรายงานผลให้คณะกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดทราบ
- ข้อ 41. ตำบลเสียวมีการอบรม แนะนำ ตักเตือนบุตรหลานด้วยรักและเข้าใจ
- ข้อ 42. ตำบลเสียวมีการประสานความร่วมมือกับศูนย์บำบัดหรือโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง
- ข้อ 43. ตำบลเสียวมีการดำเนินการตามกฎหมายด้านการป้องกันยาเสพติดที่เหมาะสม

หมวด 6

เศรษฐกิจและการทำมาหากิน

ข้อ 44. ตำบลเสียวส่งเสริมการทำนาแบบพอเพียง ต้นทุนต่ำปลอดสารเคมีอันตราย

ข้อ 45. ตำบลเสียวส่งเสริม การใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ข้อ 46. ตำบลเสียวส่งเสริมการปลูกพืชผักกินเองในครัวเรือนอย่างน้อย 10 ชนิด

ข้อ 47. ตำบลเสียวส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมทอผ้าใช้เอง และเป็นสินค้าแลกเปลี่ยนซื้อขายในชุมชนและนอกชุมชน

ข้อ 48. ตำบลเสียวส่งเสริมให้หน้าบ้านสวยหลังบ้านสวนในการปลูกอยู่ปลูกกิน พึ่งพาตนเองและได้ผักปลอดสาร เป็นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

ข้อ 49. ตำบลเสียวมีการส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กลุ่มผู้ว่างงาน พัฒนาการเลี้ยงไหม การทอผ้า การตลาด การแปรรูปข้าว ทำพรมเช็ดเท้า ทำน้ำสมุนไพร และอื่นๆ โดยจัดทำเป็นกลุ่มวิสาหกิจ

ข้อ 50. ตำบลเสียวส่งเสริมการคิดสรรสินค้า OTOP สู่สากล

ข้อ 51. ให้แต่ละครัวเรือนในตำบลเสียวนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9 มาปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างเป็นวิถีชีวิต

ข้อ 52. ตำบลเสียวส่งเสริมให้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างง่ายทุกครัวเรือน

ข้อ 53. ตำบลเสียวส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพในรูปแบบสหกรณ์

ข้อ 54. ตำบลเสียวส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และให้มีตลาดเขียว

ข้อ 55. ตำบลเสียวส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีหมู่บ้านโฮมสเตอร์รองรับ

หมวด ๗

สุขภาพอนามัย

- ข้อ 56. ตำบลเสี่ยวร่วมกันป้องกันโรคไข้เลือดออก และปลอดโรคไข้เลือดออก 100%
- ข้อ 57. ตำบลเสี่ยวร่วมกันป้องกันโรคไข้ฉี่หนู และปลอดโรคไข้ฉี่หนู 100%
- ข้อ 58. ตำบลเสี่ยวร่วมกันป้องกันโรควัณโรค และผู้ป่วยวัณโรคต้องได้รับการรักษาให้หายขาด 100%
- ข้อ 59. ตำบลเสี่ยวร่วมกันป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ และปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับ 100%
- ข้อ 60. ตำบลเสี่ยวที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ต้องได้รับการคัดกรอง 100%
- ข้อ 61. ตำบลเสี่ยวที่ป่วยด้วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ต้องได้รับการดูแลรักษาตามมาตรฐาน 100%
- ข้อ 62. ประชาชนตำบลเสี่ยวต้องได้รับการตรวจสุขภาพ/คัดกรอง โรคมะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก ตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีตกค้างในเกษตรกร หรือโรคอื่นๆ ตามความจำเป็นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- ข้อ 63. ตำบลเสี่ยว ต้องได้รับวัคซีนตามเกณฑ์มาตรฐาน 100%
- ข้อ 64. ผู้ประกอบการร้านค้า รถเล่ขาย แผงลอย ที่ประกอบการในตำบลเสี่ยวทุกร้าน ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ 100%
- ข้อ 65. ผู้ประกอบการร้านค้า รถเล่ แผงลอย ที่ประกอบการในตำบลเสี่ยวทุกร้านต้องได้รับการประเมินคุณภาพการประกอบการ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- ข้อ 66. คนตำบลเสี่ยวที่มีปัญหาสุขภาพจิต ต้องได้รับการดูแลและรักษา 100%

หมวด 8

ผังเมือง ความปลอดภัย และการคมนาคม

ข้อ 67. ตำบลเสียว ทางแยกทุกแห่ง ต้องมีป้ายจราจร ไฟแยก ไฟส่องสว่างและมีกระจก
เลนหมุนส่องถนนทุกแยก

ข้อ 68. ตำบลเสียวมีการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

ข้อ 69. ตำบลเสียว ไม่ปลูกสิ่งก่อสร้างสิ่งหรือกีดขวางใด ๆ ในเขตถนน

ข้อ 70. ตำบลเสียวจัดเฝ้าระวังความปลอดภัยทางถนน 365 วัน และดูแลพิเศษในช่วง
เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์

ข้อ 71. ตำบลเสียวดูแลรักษาสภาพยานพาหนะให้พร้อมที่จะใช้งานตลอดเวลา

ข้อ 72. ตำบลเสียวช่วยกันรักษาดูแลความสะอาดถนนและสภาพแวดล้อมแต่ละหมู่บ้าน
ร่วมกันทำความสะอาดถนน ปรับปรุงสภาพแวดล้อม อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ข้อ 73. ตำบลเสียวอนุญาตให้รถขนดินเฉพาะเวลา 08.30 น. – 16.00 น. และหากผู้ขน
ดินทำให้ถนนหรือสิ่งของอื่นๆ เกิดความเสียหายทางผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบความเสียหาย
ทั้งหมด

ข้อ 74. ตำบลเสียว ให้รถขนดินเข้าแจ้งเพื่อขออนุญาตจาก อบต.เสียว ก่อนดำเนินการ

ข้อ 75. ตำบลเสียว ผู้มีที่ดินติดถนนไม่ทำการใดๆ ให้ไหลถนนแคบ หรือเลิกลง

ข้อ 76. ตำบลเสียวจัดเส้นทางคมนาคมอย่างมีส่วนร่วม มีทางน้ำไหลเหมาะสม

ข้อ 77. ตำบลเสียวสร้างบ้านต้องห่างจากถนนไม่น้อยกว่า 1 เมตร

ข้อ 78. การถมที่ไม่ให้สูงกว่าถนนข้างเคียงเกิน 50 เซนติเมตร

ข้อ 79. ตำบลเสียวจัดการหมู่บ้านเป็นกลุ่ม/คุ้ม และมีป้ายบอกชัดเจน มีองค์ประกอบ
คือตั้งหัวหน้าคุ้ม ตั้งกฎระเบียบคุ้ม

หมวด 9

เหล่า บุรี การพนัน

ข้อ 80. ตำบลเสียวจัดงานบุญ งานบุญประเพณี ปลอดเหล้า ปลอดการพนันและส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม ลด ละ เลิกบุรี ดังนี้

- | | | |
|------------------|------------------|-----------------|
| 1) งานศพ | 2) งานกฐิน | 3) งานอัฐิ |
| 4) งานบวช | 5) งานปีใหม่ | 6) งานผ้าป่า |
| 7) งานพะเหวด | 8) งานสงกรานต์ | 9) งานบุญบั้งไฟ |
| 10) ประเพณีลำอ้อ | 11) งานเข้าพรรษา | 12) งานออกพรรษา |
| 13) งานมงคลสมรส | | |

ข้อ 81. ตำบลเสียวส่งเสริมการลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา โดยมีชมรมคนหัวใจเพชร ติดตามให้กำลังใจ ชม เขียวและเชิดชูคนที่สามารถงดเหล้าครบพรรษาได้

ข้อ 82. ตำบลเสียว ห้ามดื่ม ห้ามขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และ ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ ดังต่อไปนี้

- | | | | |
|--------------|--------|--------------|-----------------------|
| 1) สถานศึกษา | 2) วัด | 3) โรงพยาบาล | 4) สถานที่ราชการอื่นๆ |
|--------------|--------|--------------|-----------------------|

ข้อ 83. ตำบลเสียวห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และบุหรี่ยาสูบ ให้บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

ข้อ 84. ตำบลเสียว ให้จำหน่าย เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตามเวลาดำหนด คือ 11.00 น. - 14.00 น. และ 17.00 น. - 24.00 น.

ข้อ 85. ความใด เกี่ยวกับ พ.ร.บ. สุรา และ ยาสูบ ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นั้นๆ

หมวด 10

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อ 86. ตำบลเสียว อรุักษ์ สีบสาน พัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกสาขาอาชีพให้ยังคงอยู่ และถ่ายทอดสู่ลูกหลาน อย่างมีคุณค่า

หมวด 11

เด็กและเยาวชน

ข้อ 87. ตำบลเสียว จัดให้มีสภาเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 88. ตำบลเสียว เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำร่วมพัฒนา งานในระดับตำบล ทุกมิติ

หมวด 12

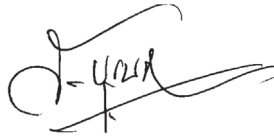
ศูนย์ประสานงานและกองเสชาอนุการธรรมชุกร

ข้อ 89. ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสียวเป็นที่ตั้งศูนย์ประสานงานธรรมชุกรตำบลคนพันธุ์เสียว และแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ทำหน้าที่กองเลขานุการ

หมวด 13 บทเฉพาะกาล

ข้อ 90. การแก้ไขธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการตำบล
เสียว โดยมีผู้ลงชื่อสนับสนุนไม่น้อยกว่า 200 คน

ประกาศ ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561



(นายสมพงษ์ บุรรัมย์นายก)
องค์การบริหารส่วนตำบลเสียว



(นายประสาน ชันติวงษ์)
กำนันตำบลเสียว



ธรรมะตามสคหโคถิพช

ธรรมนูญตำบลโคกเพชร*

โดย สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร

อำเภอชุมพูนธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ร่วมกับภาคีเครือข่ายตำบลโคกเพชร

ฉบับปรับปรุง วันที่ 9 สิงหาคม 2561

44

คำขวัญตำบลโคกเพชร

โคกเพชรถิ่นเก่าสะเดาหวาน พี่ซผักปลอดสารพิษ บึงน้ำโบราณศักดิ์สิทธิ์ วิถีชีวิตดั้งเดิม
ภูมิปัญญาแหล่งเกษตร ลีลาเด็ดวงกลองยาว หมาก ไตตราว แสนงาม ล้นหลามมากน้ำใจ
กลุ่มอาชีพมากล้น ชุมชนช่างฝีมือยิ่งใหญ่ ผ้าไหม โค กระบือลือไกล เราภูมิใจหนองตาเตรียม

ข้อมูลพื้นฐานตำบลโคกเพชร

ตำบลโคกเพชร ตั้งอยู่บนถนนสาย 2167 ศรีสะเกษ-ปรางค์กู่ ห่างจากตัวอำเภอชุมพูนธ์
14 กิโลเมตร มีจำนวน 11 หมู่บ้าน มีสถานศึกษาจำนวน 6 แห่ง ยุบรวม 1 แห่ง คงเหลือเปิด
ทำการ จำนวน 5 แห่ง เป็นโรงเรียนขยายโอกาส 2 แห่ง ศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 6 แห่ง องค์การ
บริหารส่วนตำบล 1 แห่ง รพ.สต. 1 แห่ง และมีวัด 6 แห่ง สำนักสงฆ์ 1 แห่ง ได้แก่ วัดโคกเพชร
วัดภูมิตาลา วัดระกา วัดเสลา วัดโนนสำราญ วัดบ้านเปี่ยมตะลวก และสำนักสงฆ์เกาะกะฎี
ในปี 2561 มี 1,170 หลังคาเรือน ประชากร 4,652 คน

สภาพปัญหาของชุมชนตำบลโคกเพชร

จากการระดมสมองด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (ORID METHOD) ของผู้นำชุมชน และ
ภาคีเครือข่ายในตำบลโคกเพชร ด้วย 4 คำถาม คุณเห็นอะไร คุณรู้สึกอย่างไร คุณคิดอย่างไร
และคุณจะทำอะไร สามารถช่วยทำให้พวกเราได้มีการทบทวนตนเองมากขึ้น และจัดการกับ
ปัญหาด้วยกระบวนการทางความคิดที่ทุกฝ่ายต่างให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความ
สมัครใจและรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการจัดกระบวนการ จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับดังนี้

6 มิถุนายน 2560 จัดกระบวนการในกลุ่ม อสม.ตำบลโคกเพชร จำนวน 80 คน พบว่า สิ่งที่กลุ่มมองเห็นส่วนใหญ่เป็นปัญหาสังคม เรื่องของพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของคนในชุมชนที่ ขยายวงกว้าง คนดื่มขาดจิตสำนึก คิดว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล ไม่กระทบกับบุคคลอื่น ซึ่งตามหลัก ของความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น สามีภรรยา บุตรหลานที่อาศัยอยู่ร่วมกันต่างได้รับผลกระทบ จากการดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ของคนในครอบครัวแทบทั้งสิ้น เพราะจะยังมีปัญหาเรื่องของ สุขภาพ รายได้หนี้สิน การไปทำงานต่างถิ่น และที่สำคัญยังสร้างความลำบากใจให้คนใน ครอบครัว และคนที่อยู่รอบข้าง จากปัญหาการเมาสุรา เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ การเป็นหนี้และสร้าง ภาระที่จะต้องติดตามดูแลเสมือนเป็นบุคคลที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้ เชื่อมโยงสู่การจัดทำ โครงการสร้างพื้นที่ปลอดภัยไร้แอลกอฮอล์ขึ้นในตำบลโคกเพชร

15 กรกฎาคม 2560 จัดกระบวนการในกลุ่มผู้นำตำบลโคกเพชร จำนวน 36 คน พบว่า ปัญหาสำคัญๆ ได้แก่ ปัญหาพฤติกรรมเยาวชนที่ก่อความไม่สงบ สร้างความวิตกกังวลให้กับ ทีมผู้นำชุมชนหลายหมู่บ้าน การทะเลาะวิวาทระหว่างหมู่บ้าน การดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็น วิถีชีวิต การไม่เคารพผู้ใหญ่ ขาดสติยังคิด การขับรถเสียดัง การเปิดเพลงเสียดัง การเกิด อุบัติเหตุและความสูญเสียตามมา ปัญหาการเล่นการพนัน ในตำบลในจุดต่างๆ เช่น งานศพ เปิดบ่อนสัจจร บ้านเจ้ามือ เป็นต้น สร้างปัญหาและผลกระทบกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่าง มากเช่นกัน ปัญหาการจัดการพื้นที่สาธารณะ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านยังไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง จึงยังไม่สามารถดำเนินการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหา

การสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้าน รวมกลุ่มองค์กรทุกกลุ่มให้มีความสามัคคีไม่แตกแยก สร้างเป้าหมายร่วมกัน สร้างความรักและความเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อให้เกิดหมู่บ้านที่มีความเข้ม แข็ง นำสู่การเป็นตำบลที่มีความเข้มแข็งสามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกเรื่อง และให้ยึดถือ ความดี ความเชื่อมั่นในการรักษากฎกติกาของชุมชนร่วมกัน การกำหนดบทบาทของทีมที่มีความชัดเจน และให้อำนาจในการจัดการกิจนั้นๆ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ใหญ่บ้านนั้นๆ

15 สิงหาคม 2560 จัดกระบวนการในนามของสภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร ผู้เข้าร่วมกระบวนการประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ข้าราชการครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่จาก องค์กรบริหารส่วนตำบล คณะสงฆ์ในตำบลโคกเพชร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และตัวแทนจากองค์กรภายนอก จำนวน 40 คน พบปัญหาดังนี้

1. ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในตำบลโคกเพชร ได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่มีการใช้สารพิษเพื่อการทำการเกษตร การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ยาฆ่าหญ้า โดยเฉพาะพื้นที่นาที่ใกล้กับแหล่งน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของสัตว์น้ำชนิดต่างๆ ที่นับวันจะเหลือพื้นที่ที่มีความปลอดภัย ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ให้เราได้อาศัยอย่างปลอดภัยน้อยลงเต็มที่ ส่งผลให้การทำมาหากินของประชาชนมีความลำบากมากยิ่งขึ้น การทำนาหรือทำการเกษตรโดยเอาใจเขา มาใส่ใจเรา ดูแลสิ่งแวดล้อมจึงจะต้องเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเข้าใจกันของคนในหมู่บ้านๆ หรือต่างหมู่บ้านที่เป็นเจ้าของที่ดินหรือนาแปลงนั้นๆ

2. ปัญหาทางสังคมในตำบลโคกเพชร ได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างชุมชน/หมู่บ้าน สร้างความหวาดระแวง วิตกกังวล ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสำหรับประชาชนทุกคน ปัญหาการแบ่งฝ่ายในการจัดการปัญหาของชุมชน อ้างว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง การได้รับบทบาทหน้าที่ทับซ้อนและบางกลุ่มไม่ทำหน้าที่ของตนเอง ซึ่งมองไม่เห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในระดับตำบล ยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง ปัญหาครอบครัวแตกแยก คนใจร้อนมากขึ้นขาดการประนีประนอม ไม่เห็นคุณค่าของคนในครอบครัว ปัญหาการสร้าง ความรุนแรงต่อคนในครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ ขาดความอดทนอดกลั้น ขาดการควบคุมอารมณ์ ขาดสติยับยั้งชั่งใจ ส่งเสริมให้เข้าวัดปฏิบัติธรรมบ่อยๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 4 วันหรือหาโอกาสทำบุญให้มากขึ้น ตามช่องทางต่างๆ เพื่อให้เกิดความเสียสละ ลดความเห็นแก่ตัวลง ทำตัวให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะหรือจิตอาสา หมายถึง บุคคลที่กระทำการสิ่งใดโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

3. ปัญหาด้านเด็กและเยาวชน ได้แก่ การทะเลาะวิวาท การดื่มสุรา และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทุกชนิด และบุหรี่และยาสูบในขณะที่ยังสวมชุดนักเรียน อยู่ในวัยที่อายุน้อยกว่า 18 ปี ปัญหาการมี การใช้และการติดเครื่องมือสื่อสารจนกระทบต่อการเรียน ปัญหาเด็กบางคนยังอ่านหนังสือไม่ได้ ปัญหาเด็กขาดการดูแลอย่างเหมาะสม ส่งผลต่อพฤติกรรมในระยะยาว ความก้าวร้าว ปัญหาสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นในที่สุด

4. ปัญหายาเสพติด สุราเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบและบุหรี่ เช่น การทะเลาะวิวาทของคนในชุมชน การทำร้ายบุพการี การทำร้ายบุคคลในครอบครัว ภรรยาและบุตร เป็นต้น สาเหตุ มาจากหลายปัจจัย เช่น ร้านค้าที่จำหน่ายไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป้าหมายคือ การป้องกันนักสูบหน้าใหม่ การลดจำนวนนักสูบหน้าเก่า และการสร้างพื้นที่ปลอดบุหรี่ในระดับตำบล ร่วมกับโครงการพัฒนาความดีของ อบต.โคกเพชร

5. ปัญหาด้านเศรษฐกิจและรายได้ ที่มาจากพฤติกรรมส่วนบุคคลของประชาชน บางส่วนที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันด้านรายได้ ความแตกต่างระหว่างคนมีกับคนไม่มี คนขยัน

คนเกียจคร้าน คนติดอบายมุข คนเอาเปรียบผู้คน คนคดโกง และคนเห็นแก่ตัว ซึ่งทุกหมู่บ้านทุกชุมชน ต้องสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึกของการเป็นพลเมืองที่รู้หน้าที่ของตนเอง ภายใต้การไม่เบียดเบียนผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีความเสียสละต่อส่วนรวม

6. ปัญหาด้านสาธารณสุขและการดูแลสุขภาพ ได้แก่ การเฝ้าระวังโรคระบาดในหมู่บ้านของตนเอง โรคพิษสุนัขบ้า โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคพิษสุนัขบ้า ด้านโรคเรื้อรัง พบว่า คนในตำบลโคกเพชร ป่วยด้วยโรคเรื้อรังมีอัตราสูงมาก ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และใช้ยาสูบ จนก่อให้เกิดโรคตามมา ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ

7. ปัญหาด้านอบายมุขในตำบลโคกเพชร ปัจจุบันมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ มีการเล่นโดยไม่เกรงกลัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ลูกหลานหลายคนติดการพนันงอมแงม ไฟ ไฮโล ซ้ำหุนในทีวี ซ้ำห่วย

8. ปัญหาด้านเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนตำบลโคกเพชร คนส่วนใหญ่มีอาชีพด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน หมู่บ้านที่ทำการเกษตรและมีรายได้สูงเข้าสู่ชุมชนจากการประกอบอาชีพ

9. ปัญหาด้านการคมนาคม ด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ตำบลโคกเพชรพบว่า ยังมีบางหมู่บ้านที่ระบบสาธารณูปโภคต่างๆยังไม่พร้อม และมีคุณภาพต่อการดำรงชีวิตของประชาชนตำบลโคกเพชร

ธรรมนูญตำบลโคกเพชร

ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

48

หมวดทั่วไป ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นของโคกเพชร

“ธรรมนูญตำบลโคกเพชร” “ธรรมนูญของเรา ไม่ใช่กฎหมายที่จะไปบังคับใคร แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนสัญญากับตัวเองว่าจะปฏิบัติตาม เหมือนศีลที่ทุกคนยึดถือ” “ธรรมนูญตำบลโคกเพชร” คือ “กติการ่วม” “ข้อตกลงร่วม” “ภาพฝันร่วม” “กฎร่วม” “เป้าหมายร่วม” และ “ศีลร่วม” ที่เกิดขึ้นจากคนในตำบลโคกเพชร มาร่วมกันคิด ร่วมกำหนด ร่วมทำ และร่วมรับประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาวะที่ดีทั้งทางกาย ใจ ปัญญา และสังคมสิ่งแวดล้อม

ในธรรมนูญนี้ คำนิยามศัพท์ ที่นิยามไว้ ประกอบด้วย

“ภาคีมีส่วนร่วม” หมายถึงรวมถึง สถานศึกษา ศาสนสถาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หน่วยงาน/องค์กรในตำบล ประชาชน กลุ่มคน ชนรมต่าง ๆ ในตำบลโคกเพชร และสมาคมอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลโคกเพชร

“สถานศึกษา” ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกเพชร โรงเรียนบ้านเปี่ยมตะลวก โรงเรียนบ้านภูมิศาลา โรงเรียนบ้านระกา โรงเรียนบ้านเสลาสุขเกษม

“ศาสนสถาน” ได้แก่ วัดบ้านโคกเพชร วัดบ้านเปี่ยมตะลวก วัดบ้านภูมิศาลา วัดระกา วัดเสลา วัดบ้านโนนสำราญ

“ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโคกเพชร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนเปี่ยมตะลวก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูมิศาลา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดระกา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเสลา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนโนนสำราญ

“หน่วยงาน” โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเพชร องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกเพชร

“องค์กร” สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร สภาเด็กและเยาวชน ชนรมผู้สูงอายุ องค์กรใจสู้รักสุขภาพ ร้านค้าสวัสดิการตำบลโคกเพชร กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโคกเพชร

“วิถีพอเพียง” แนวทางการปฏิบัติเพื่อการดำเนินชีวิตให้บรรลุเป้าหมายทั้ง 4 ด้าน คือ ทางกาย จิตใจ ปัญญา และสังคมสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมะและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขแบบยั่งยืน

“สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร” เป็นสภาที่เกิดขึ้นตามกฎหมายขององค์กรมหาชน ที่มาจากการมีส่วนร่วมของตัวแทนประชาชนทุกกลุ่ม/องค์กรในระดับตำบล สามารถให้ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัญหาหรือออกแบบแนวทางในการแก้ไขปัญหาของตำบลและเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

“กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโคกเพชร” เป็นกองทุนออมวันละบาทของประชาชนในตำบลโคกเพชรที่จัดสวัสดิการสำหรับประชาชนตามระเบียบข้อบังคับตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต

“สิทธิ” หมายถึง อำนาจที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย

“เสรีภาพ” หมายถึง การที่บุคคลสามารถคิด ทำ พูด สิ่งใด ได้อย่างอิสระ ไม่สร้างความเสียหายให้หน่วยงาน องค์กรหรือบุคคลอื่น

“หน้าที่” หมายความว่า กิจที่ควรทำ กิจที่ต้องทำ ซึ่งแตกต่างกันไปตามบทบาทของแต่ละคน เช่น พ่อแม่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ลูกมีหน้าที่แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ นักเรียนมีหน้าที่เรียนหนังสือ ครูมีหน้าที่สอนหนังสือ เหล่านี้เป็นต้น

หมวดที่ 1

ปรัชญาคนโคกเพชร

ข้อที่ 1 “คนโคกเพชร” ร่วมสร้างสุขภาพของตนเอง ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่หรือยาสูบ และการพนันทุกประเภท รักและศรัทธา เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เอาใจใส่ต่อครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน โดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรมร่วมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี พัฒนาอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางภูมิปัญญา ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชาวตำบลโคกเพชรอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

หมวดที่ 2

คุณลักษณะที่พึงของคนโคกเพชร

ข้อที่ 2 คนโคกเพชรรักษาศีลข้อที่ 5

ข้อที่ 3 คนโคกเพชรไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ไม่มีเหล้า ยาสูบและการพนันในงานศพ และงานบุญทุกประเภท

ข้อที่ 4 คนโคกเพชรให้ความร่วมมือควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

ข้อที่ 5 คนโคกเพชรมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม บริเวณบ้านเรือน ทั้งในและนอกบ้านให้สะอาด รมรื่น และสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการมีสุขภาพดี

ข้อที่ 6 คนโคกเพชรต้องออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพดีตามความถนัดของตนเองอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อวัน 3 วันต่อสัปดาห์

ข้อที่ 7 คนโคกเพชรมีความรักสามัคคี เอื้ออาทร มีจิตสาธารณะ ดูแลครอบครัวให้อบอุ่น ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม

ข้อที่ 8 คนโคกเพชร รู้จักกิน รู้จักใช้ รู้จักตนเอง ไม่กินปลา ร้าดิบ กินอาหารที่ปรุงสุกใหม่ สะอาด เพื่อปลอดภัยจากโรคที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

ข้อที่ 9 คนโคกเพชร ต้องเข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่หมู่บ้าน ตำบล จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ข้อที่ 10 คนโคกเพชร ต้องรู้รักษาสุขภาพช่องปาก แปรงฟันเช้า และ ก่อนเข้านอนทุกวัน

ข้อที่ 11 คนโคกเพชร ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนทุกแห่ง

หมวดที่ 3

สิ่งแวดล้อมขององค์กรคปทพธ

ข้อที่ 12 ควบคุมกลิ่น ขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย ฝุ่นละออง แสง มลพิษ โดยต้องช่วยกันจัดการร่วมกัน

ข้อที่ 13 ควบคุมป้องกันพาหะนำโรคที่เกิดจากคนและสัตว์ ได้แก่ ลูกน้ำยุงลาย นำเชื้อใช้เลือดออก, ฉี่หนู หมู วัช ควาย นำเชื้อเลปโตสไปโรซิส

ข้อที่ 14 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และธรรมชาติ

ข้อที่ 15 ละเว้นการใช้สารเคมี ได้แก่ ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง ในแปลงนาข้าวและแปลงเกษตรทุกชนิด เพื่อสุขภาพที่ดีของตนเองและคนทั่วไป

ข้อที่ 16 ไม่ส่งเสียงดัง ได้แก่ การขับขี่พาหนะที่ก่อความรำคาญ การเปิดเครื่องเสียง มีความดังจนก่อให้เกิดความรำคาญ ควรปิด ไม่เกิน 21.00 น. ยกเว้นมีเทศกาลต้องมีการแจ้งขออนุญาตจากผู้นำชุมชน

ข้อที่ 17 ไม่เผาตอซังในนาข้าว

ข้อที่ 18 ไม่ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ชุมชน ระหว่างชุมชน

ข้อที่ 19 ต้องดำเนินการเปิดหอกระจายข่าวทุกวัน เพื่อทันข่าวสารบ้านเมือง

ข้อที่ 20 ห้ามจำหน่ายสุราเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาสูบให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ข้อที่ 21 ไม่ขับรถเร็วเกิน 30 กม./ชม.ในแหล่งชุมชน

ข้อที่ 22 ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ประชุมและห้ามดื่มสุราก่อนการเข้าร่วมประชุมทุกระดับ

ข้อที่ 23 ไม่ทิ้งขยะในบริเวณหมู่บ้าน ที่สาธารณะ ถนน แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

ข้อที่ 24 ไม่เผาถ่านแบบมีควันในทุกหมู่บ้าน

หมวดที่ 4

สิทธิและเสรีภาพของประชาชนไทยตามรัฐธรรมนูญขององค์กรคปทพธ

ข้อที่ 25 คนโคกเพชรต้องอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลเท่าเทียมกันและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

หมวดที่ 5

ครอบครัวและสังคมของครอบครัว

ข้อที่ 26 คนโคกเพชรทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ ประพฤติตนเป็นคนดี สร้างครอบครัวให้มีความอบอุ่นและมีความสุข

ข้อที่ 27 คนโคกเพชรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทุกครัวเรือน

ข้อที่ 28 คนโคกเพชรต้องรู้จักสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาหมู่บ้านและตำบลโคกเพชรของเรา

ข้อที่ 29 วัยรุ่นโคกเพชร ต้องมีทักษะในการดำเนินชีวิตรู้จักผิด ชอบ ชั่ว ดี

ข้อที่ 30 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง คนพิการ คนด้อยโอกาสทุกประเภทต้องได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียม

หมวดที่ 6

ฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมของโคกเพชร

ข้อที่ 31 ตำบลโคกเพชรมีแหล่งเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การทอผ้าลายลูกแก้ว การทอผ้าไหม การสานตะกร้า การทอเสื่อ เป็นต้น

ข้อที่ 32 คนโคกเพชรร่วมปลูกฝังประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กเยาวชน และประชาชนทั่วไป

ข้อที่ 33 คนโคกเพชรร่วมกันฟื้นฟูอนุรักษ์แพทย์แผนโบราณ ได้แก่ หมอพื้นบ้าน หมอเป่า ตำรับยาโบราณ เป็นต้น

หมวดที่ ๗

สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร

ข้อที่ 34 ให้สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร ซึ่งเป็นองค์กรชุมชนกำกับดูแลและขับเคลื่อนให้เป็นไปตามธรรมนูญนี้ และจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของแต่ละครัวเรือน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน

ข้อที่ 35 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเพชร สนับสนุนงบประมาณเพื่อบริหารจัดการตามแผนงาน หรือกิจกรรมตามโครงการของสภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร

ข้อที่ 36 กรณีที่มีการละเมิดธรรมนูญตำบลฉบับนี้ สภาองค์กรชุมชนตำบลโคกเพชร นำประเด็นดังกล่าวเข้าปรึกษาหารือในที่ประชุม เพื่อทำการลงพื้นที่จัดการประชาคมในพื้นที่ที่เกิดการละเมิดและเสนอให้ใช้มาตรการทางสังคมดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

หมวดที่ 8

วิถีพอเพียงของคนโคกเพชร

ข้อที่ 37 สนับสนุนบุคคลหรือกลุ่มในการผลิต กินเอง ใช้เองอย่างเป็นรูปธรรมโดยเน้นเกษตรอินทรีย์ทั้งการผลิตข้าวและพืช ผัก

ข้อที่ 38 สนับสนุนให้เกิดตลาดในชุมชน สนับสนุนกระบวนการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ของประชาชนในตำบลโคกเพชร ได้แก่ การทอดผ้าลายลูกแก้ว การทอเสื่อจากต้นไผ่ การทอเสื่อใบเตย การสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว การทำผอบจากใบตาล

ข้อที่ 39 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการทำบัญชีครัวเรือนในทุกครัวเรือน

ข้อที่ 40 ส่งเสริมการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ส่งเสริมการมีเงินออมทุกครัวเรือน

หมวดที่ 9

การทำนุบำรุงศาสนาในตำบลโคกเพชร

ข้อที่ 41 คนโคกเพชรร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ปฏิบัติศาสนกิจด้วยความศรัทธาเลื่อมใส ชักชวนลูกหลานเข้าวัดในวันพระและวันสำคัญทางพุทธศาสนา



(นายสุรศักดิ์ สายแก้ว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเพชร



(นางสาวดารรุ่ง แซ่ไคว่)

ประธานสภาองค์กรชุมชน
ตำบลโคกเพชร/กำนันตำบลโคกเพชร



(นางลมเย็น ศรีฝูย)

ผู้อำนวยการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเพชร



(นางวิลาสินี คำวงค์)

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนบ้านเสลาสุขเกษม



ธรรมคุณประดับ
ตำบลหนองหิน

ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี

56

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพ ได้กำหนดหลักการมีส่วนร่วม รับฟัง ความคิดเห็น ของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพ ที่สร้างสุขภาวะให้ครบทุกทั้ง 4 มิติ คือ ทางกาย ทาง จิตใจ ปัญญา และสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาและร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนตำบล หนองหมี มีสุขภาพที่ดี เป็นตำบลแห่งสุขภาวะ อยู่ดีมีสุข รวมถึงให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคประชาสังคม ในตำบลหนองหมี ได้ใช้ธรรมนูญเป็นกรอบ และแนวทางกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านสุขภาพตำบลหนองหมี ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี” ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

ข้อ 2 ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี ให้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ วันที่ 6 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ 3 ธรรมนูญฉบับนี้

“การสร้างสุขภาพ” หมายความว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาวะทาง กาย จิต สังคมและปัญญา โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคล และการจัดการสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวทางปฏิบัติที่ยึดหลักความพอเพียง ความ มีเหตุผล มีระบบความคุ้มกันตามสมควร ตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ มีสติ และปัญญา ตั้งแต่ระดับประชาชน ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ประกอบอย่างสมดุล

“สุขภาพ” หมายความว่า ภาวะของประชาชนตำบลหนองหมี ที่สมบูรณ์ ทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

“คุณธรรม” หมายความว่า คุณความดีที่วิญญูชน พึงสำนึกในจิตใจตน ในเรื่อง ความจริง ความดีงาม และใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

“จริยธรรม” หมายความว่า แนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม

“การป้องกันโรค” หมายความว่า การกระทำ หรืองดกระทำ บางสิ่งบางอย่างเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย หรือเป็นโรค และการป้องกันไม่ให้เกิดเป็นซ้ำ ในกรณีที่หายจากการเจ็บป่วย หรือ เป็นโรคแล้ว

“โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายความว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หนองหมี มีหน้าที่ให้บริการด้าน การรักษาพยาบาล การควบคุมป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสุขภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

“การบริการสาธารณสุข” หมายความว่า การบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริม สุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การวินิจฉัยและบำบัดสภาวะ การเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

“การควบคุมโรค” หมายความว่า การควบคุมโรคระบาด โรคไม่ติดต่อ โรคติดต่อ อันตรายต่าง ๆ รวมทั้งโรคที่เกิดจากการปนเปื้อนของสารต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม อาหาร และ โรคอื่น ๆ เพื่อให้สามารถลดความสูญเสียสุขภาพชีวิตและทรัพยากรได้หากมีการตรวจพบแต่เนิ่น ๆ

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชนที่ร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ สุขภาวะ ชุมชนในตำบลหนองหมี

“3อ 2ส” หมายความว่า 1.อ. อาหาร เลือกรับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบ 5 หมู่ เน้นผลไม้ที่มีกากสูง รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ควรเลี่ยงอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ อาหาร ค้างคืด อาหารรสจัด อาหารหมักดอง และดื่ม น้ำที่สะอาด 2.อ. ออกกำลังกาย ควร ออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรงอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที 3.อ.อารมณ์ ทำจิตใจ ให้แจ่มใสอยู่เสมอ หาวิธีผ่อนคลายหรือทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ปลูกต้นไม้ วาดรูป เทียว พักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง 2ส. คือ ไม่สูบบุหรี่และไม่ดื่มสุรา

“อสม.” หมายความว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ได้รับการคัดเลือกจาก ชาวบ้านในแต่ละบ้าน และได้รับการอบรมตามหลักสูตรกระทรวงสาธารณสุขกำหนด

“อผส.” หมายความว่า อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุนาน มีหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ที่ป่วยเรื้อรัง ดิิดเดียว ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ให้ได้รับบริการด้านสาธารณสุข และดูแลสุขภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตประจำวัน

ข้อ 4 ธรรมนูญฉบับนี้ใช้เป็นกรอบ และแนวทางการดำเนินชีวิต การดำเนินงานของประชาชนตำบลหนองหมี อันประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ องค์กรท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและกองทุนสุขภาพตำบลหนองหมี

หมวดที่ 1

ปรัชญา และแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ ตำบลหนองหมี

ข้อ 5 ชาวตำบลหนองหมี อักแพง แบ่งปันสุข เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมกัน เพื่อให้มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

หมวดที่ 2

ระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ต่อสุขภาพะประชาชนตำบลหนองหมี

ข้อ 6 ชาวตำบลหนองหมี มีความรู้ ในการรักษาสุขภาพทั้งด้านร่างกายละจิตใจ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

ข้อ 7 ชาวตำบลหนองหมี ร่วมสร้างสุขภาพโดยการส่งเสริมสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่ายสุขภาพมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ

ข้อ 8 ชาวตำบลหนองหมี มีบ้านเรือนสะอาด บ้านน่าอยู่ น่านอน มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีคุณธรรม

หมวดที่ 3

การป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามต่อสุขภาพ

ข้อ 9 ชาวตำบลหนองหมี มีสุขนิสัยบริโภคอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหาร

ข้อ 10 ชาวตำบลหนองหมี ทุกครัวเรือใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหาร

ข้อ 11 ชาวตำบลหนองหมี บริโภค ส้มตำอร่อย ได้ด้วยปลาร้าสุก ที่ร้านค้าในเขตตำบลหนองหมี

ข้อ 12 ชาวตำบลหนองหมี ใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหาร ในงานศพ งานบุญอุ้งลื้อ บุญกฐิน

ข้อ 13 ชาวตำบลหนองหมี ช่วยกันป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยการ ล้าง ชัด คว่ำ ภาชนะ ทุกวันศุกร์

ข้อ 14 ชาวตำบลหนองหมีทุกหลังคาเรือน ปราศจากลูกน้ำยุงลายในภาชนะทั้งในบ้าน และนอกบ้าน

หมวด 4

การดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง

ข้อ 15 ชาวตำบลหนองหมีอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกคน

ข้อ 16 ชาวตำบลหนองหมี มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อลดเสี่ยง ลดโรค โดยใช้หลัก 3อ 2ส

ข้อ 17 ชาวตำบลหนองหมีที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ และครอบคลุม อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

หมวด 5

การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ข้อ 18 ชาวตำบลหนองหมี มีการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยการคัดแยกที่
ต้นทางทุกหลังคาเรือน

ข้อ 19 ชาวตำบลหนองหมี มีระบบบริหารจัดการขยะ ในรูปแบบธนาคารขยะ

ข้อ 20 ชาวตำบลหนองหมี มีการบริหารจัดการขยะอันตราย ทุกหมู่บ้าน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี สนับสนุนถังขยะอันตราย

ข้อ 21 ชาวตำบลหนองหมี มีการกำจัดสิ่งปฏิกูลได้อย่างเหมาะสม

ข้อ 22 ชาวตำบลหนองหมี มีพื้นที่สาธารณะ ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย
และพักผ่อนหย่อนใจ

หมวด 6

ประเพณี วัฒนธรรม

ข้อ 23 ชาวตำบลหนองหมีจัดงานศพ ปลอดเหล้า ปลอดการพนัน ปลอดบุหรี่ และ
ปลอดน้ำอัดลม

ข้อ 24 ชาวตำบลหนองหมี จัดงานบุญอัฐิ งานบุญกฐิน (วันรวม และวันทอดถวาย)
ปลอดเหล้า ปลอดการพนัน ปลอดบุหรี่ และปลอดน้ำอัดลม

ข้อ 25 ชาวตำบลหนองหมี ไม่เมาสุรา ในงานศพ งานบุญอัฐิ งานบุญกฐิน

ข้อ 26 ชาวตำบลหนองหมี ได้รับการ ประกาศ ยกย่องเชิดชู ครอบครัวทำความดี
ในงานศพ งานบุญอัฐิ งานบุญกฐิน

ข้อ 27 ชาวตำบลหนองหมี ร่วมใจ ใส่ผ้าถุง นุ่งโจงกระเบน ผ้าพื้นเมืองเข้าวัด ในงานบุญ
ประเพณีที่สำคัญ ในตำบลหนองหมี

หมวด 7

ความมั่นคง ความปลอดภัย

ข้อ 28 ชาวตำบลหนองหมี ร่วมใจห่างไกลยาเสพติด

ข้อ 29 ชาวตำบลหนองหมี ให้ความรักใส่ใจ ห่วงใย ว่ากล่าวตักเตือน กลุ่มเสี่ยง เพื่อต่อต้านยาเสพติด

ข้อ 30 ชาวตำบลหนองหมี ไม่มีมั่วสุม รวมกลุ่ม ในยามวิกาล ตั้งแต่เวลา 22.00 น. เป็นต้นไป

ข้อ 31 ชาวตำบลหนองหมี ไม่ซัปรดส่งเสียงดัง ไม่มีรถแวน ในชุมชนตำบลหนองหมี

ข้อ 32 ชาวตำบลหนองหมี มีความปลอดภัยในการเดินทาง จากรถบรรทุกขนดิน ในชุมชน

ข้อ 33 ชาวตำบลหนองหมี ไม่ทะเลาะวิวาท ตีกันในงานมหรสพ

ข้อ 34 ชาวตำบลหนองหมี ไม่ทะเลาะวิวาท ตีกัน ในครอบครัว ในชุมชน แม้ในเวลาปกติ

หมวด 8

การสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุข

ข้อ 35 ภาควิชาเครือข่ายทางด้านสุขภาพ อสม. อผส. (อาสาสมัคร ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ระยะยาวที่บ้าน) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านสาธารณสุข ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ตามหลักสูตร ทางด้านสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

ข้อ 36 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นระดับ ตำบล จัดทำแผนพัฒนารองรับ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข

หมวด 9

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และบริการข้อมูลสาธารณสุข

ข้อ 37 มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุข ให้แก่ประชาชนตำบลหนองหมี

ข้อ 38 มีศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (ศสมช) ให้บริการข้อมูลด้านสาธารณสุขทุกหมู่บ้าน

ข้อ 39 มีศูนย์อีกแพ่ง เบิ่งเหยง แบ่งปันสุข ให้บริการข้อมูลสาธารณสุขด้านผู้มีภาวะ

พึ่งพิง

หมวด 10

การระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงานด้านสุขภาพ

ข้อ 40 ชาวตำบลหนองหมี ให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุข

ข้อ 41 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ให้การสนับสนุน เพื่อดำเนินการในการสร้างเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย การควบคุมโรค ตามธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี

หมวด 11

การแก้ไขเพิ่มเติม (บทเฉพาะกาล)

ข้อ 42 การแก้ไขธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น และมติแก้ไข ต้องมีผู้เห็นชอบเกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวทีดังกล่าว

ข้อ 43 หมวด 6 ข้อ 23 ข้อ 24 เจ้าภาพไม่ให้ความร่วมมือปรับ เป็นเงิน จำนวน 1,000 บาท

ข้อ 44 หมวด 7 ข้อ 31 ปรับ ยึดรถไว้ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน / กำนัน เป็นเวลา 3 วัน โดย
ให้บำเพ็ญประโยชน์ในที่สาธารณะ ตามที่ผู้นำหมู่บ้านกำหนดและรายงานผลเมื่อครบกำหนด
3 วัน

ข้อ 45 หมวด 7 ข้อ 32 ปรับรถละ 1,000 บาท (กำหนดเวลา ปกติ 09.00 น. – 15.00 น
ในชุมชน)

ข้อ 46 หมวด 7 ข้อ 33 ทะเลาะ ตีกันในงานมหรสพ ปรับคนละ 2,000 บาท

ข้อ 47 หมวด 7 ข้อ 34 ปรับทะเลาะวิวาท คนละ 1,500 บาท

ข้อ 48 หมวด 3 ข้อ 17 ถ้าพบลูกน้ำปรับภาชนะละ 20 บาท พบลูกน้ำติดต่อกัน 3 ครั้ง
ปรับภาชนะละ 40 บาท บ้านผู้นำชุมชน ปรับภาชนะละ 100 บาท

ข้อ 49 หมวด 5 ข้อ 21 ห้ามรดดูดสู่มสิ่งปฏิกูลในเขตตำบลหนองหมี ฝ่าฝืนปรับ
1,000 บาท

ข้อ 50 หมวด 5 ข้อ 22 ห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ ฝ่าฝืนปรับ 2,000 บาท



(นายยศพนธ์ ศรีไสย์)

นายกองค์การ

บริหารส่วนตำบลหนองหมี



(นายชัยณรงค์ โพธิ์วัฒน์)

กำนันตำบลหนองหมี



(นางวิษุสา โพธิ์วัฒน์)

ผู้อำนวยการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองหมี

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี

เรื่อง การประกาศใช้ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

64

ด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี และองค์การภาคีได้ร่วมกันจัดทำธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี เพื่อยับยั้งโรคติดต่อ และเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชนตำบลหนองหมี ซึ่งได้มีการประชุมประชาคมร่างธรรมนูญประชาชนดังกล่าว ไปเรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี และองค์การภาคีเครือข่ายในการจัดธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี จึงขอประกาศใช้ธรรมนูญประชาชนตำบลหนองหมี ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561 โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2561



(นายยศพนธ์ ศรีไสย)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี



ธรรมนูญตำบลหนอง
หมื่นที่ 1 พ.ศ. 2561

ธรรมนูญตำบลหนอง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หมวด 5 มาตรา 46, 47 และ 48 ซึ่งว่าด้วยธรรมนูญสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแลสุขภาพของประชาชนภายใต้ศักยภาพของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วมและพึ่งตนเอง และอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่ และการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 และภาครัฐหรือหน่วยงานราชการในเขตตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ ให้ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการนั้นประกอบ

เพื่ออนุวัติตาม มาตรา 46 และมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้จัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลโนนค้อ ได้เสนอหลักการมีส่วนร่วม การเปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ใช้ข้อมูลวิชาการและการจัดการ ความรู้เป็นฐานสำคัญ เพื่อให้ธรรมนูญสุขภาพว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ สะท้อนเจตนารมณ์และเป็นพันธะ ร่วมกันของสังคม ให้สังคมสามารถนำไปใช้เป็น กรอบและแนวทาง ในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของ ระบบสุขภาพในอนาคต ทั้งนี้ ภาครัฐหรือข่ายระดับพื้นที่สามารถจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพเฉพาะพื้นที่ของตน โดยต้องไม่ขัดหรือแย้งกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลโนนค้อ และภาครัฐหรือข่าย แกนนำชุมชน แกนนำท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดข้อตกลงไว้ดังนี้

หมวดทั่วไป

ข้อ 1 ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญตำบลโนนค้อ” ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561

ข้อ 2 การประกาศใช้ธรรมนูญตำบลโนนค้อ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ 3 ในธรรมนูญตำบลนี้ขอให้ความหมายของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในธรรมนูญไว้ ดังนี้ “ธรรมนูญตำบลโนนค้อ” หมายถึง เครื่องมือสร้างคุณภาพชีวิต ให้เพิ่มขึ้น ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยเป็นมาตรการและข้อตกลงร่วมกันของชุมชนที่มาจากทุกภาคส่วนคือ ประชาชนในชุมชน ผู้นำชุมชน อสม. ท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภาคเครือข่ายทุกภาคส่วน

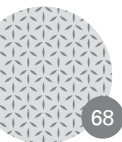
“ระบบสุขภาพตำบลโนนค้อ” หมายถึง ระบบที่สร้างขึ้นร่วมกันทั้งผู้ให้บริการซึ่งประกอบด้วยทีมสุขภาพทุกระดับที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพประชาชนในตำบลโนนค้อและผู้รับบริการคือประชาชนทุกกลุ่มวัย ที่ร่วมกันดูแลจัดบริการสุขภาพให้ทุกคนมีความสมบูรณ์ทั้งกาย ใจ สังคม จิตวิญญาณ และสิ่งแวดล้อม

“คณะกรรมการหมู่บ้านหรือ กม.” หมายถึง คณะกรรมการหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551

“หมู่บ้าน” หมายถึง หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 และให้รวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ครอบครัว” หมายถึง บ้านที่มีผู้อยู่อาศัยที่มีเลขที่ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร และให้หมายความรวมถึง บ้านชั่วคราวหรือที่พักอื่นใดที่มีคนอยู่อาศัยภายในหมู่บ้าน

“กลุ่ม” หมายถึง องค์กร ชมรมหรือกลุ่มต่างๆ ที่ทางราชการหรือหมู่บ้านกำหนดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เพื่อเป็นตัวแทนดำเนินการด้านต่างๆ ของหมู่บ้าน



“มาตรการทางสังคม” หมายถึง วิธีการที่คณะกรรมการหมู่บ้านกำหนดขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลใดหรือลงโทษครอบครัวใดในหมู่บ้าน นอกเหนือจากที่เป็นการลงโทษปรับหรือที่กฎหมายกำหนด เช่น การงดให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน การงดให้ยืมสิ่งของหรืออุปกรณ์ของส่วนรวม การให้ความสำคัญในด้านการกู้ยืมเงินหรือสวัสดิการอื่นของหมู่บ้านเป็นลำดับท้ายสุด หรือการให้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นต้น โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการลงโทษไว้ เช่น ภายในกี่วัน หรือกี่เดือน หรือกี่ครั้ง เป็นต้น

“การสร้างเสริมสุขภาพ” หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย จิต สังคมและปัญญา โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายถึง แนวทางปฏิบัติที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันตามสมควร ตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ มีสติ และปัญญา ตั้งแต่ระดับประชาชน ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ประกอบอย่างสมดุล

“สุขภาพ” หมายถึง ภาวะของประชาชนชาวตำบลโนนค้อ ที่สมบูรณ์ทั้ง ทางกาย ทางจิตใจ ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวม อย่างสมดุล

“คุณธรรม” หมายถึง คุณความดีที่วิญญูชนพึงสำนึกในจิตใจตนเรื่องความจริง ความดีงาม และใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยนี้ได้มาจากความพยายาม และความประพฤติที่ติดต่อกันมาเป็นเวลานาน

“การป้องกันโรค” หมายถึง การกระทำหรืองดกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค และการป้องกันไม่ให้เกิดกลับเป็นซ้ำในกรณีที่เกิดจากการเจ็บป่วยหรือเป็นโรคแล้ว สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ การป้องกันก่อนการเกิดโรคหรือก่อนการเจ็บป่วย การป้องกันในระยะเกิดโรคหรือเจ็บป่วยขึ้นแล้ว และการป้องกันโรคและการฟื้นฟูสุขภาพเมื่อหายจากการเจ็บป่วยด้วยโรคแล้ว

“โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายถึง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองมะเกลือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนค้อ มีหน้าที่ให้บริการด้านการรักษาพยาบาล ควบคุมป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสุขภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

“โรงพยาบาล” หมายถึง โรงพยาบาลในนาคูณ มีหน้าที่ให้บริการด้านการรักษาพยาบาล ควบคุมป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสุขภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงพยาบาลชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในนาคูณ มีหน้าที่ตามบริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศในหมวดที่ว่าด้วยส่วนท้องถิ่น

“บุคคลากรทางสาธารณสุข” หมายถึง เจ้าหน้าที่ทุกประเภทที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

“การบริการสาธารณสุข” หมายถึง การบริการต่างๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะ การเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

“การควบคุมโรค” หมายถึง การควบคุมโรคระบาด โรคไม่ติดต่อ โรคติดต่อ โรคติดต่ออันตรายต่าง ๆ รวมทั้งโรคที่เกิดจากการปนเปื้อนของสารต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม อาหาร และโรคอื่น ๆ เพื่อให้สามารถลดความสูญเสียสุขภาพชีวิตและทรัพยากรได้หากมีการตรวจพบแต่เนิ่น ๆ

“ภาคีเครือข่าย” หมายถึง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน ที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ สุขภาวะชุมชน

“ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และการพนันในงานบุญ” หมายถึง การสร้างประเพณีใหม่ซึ่งเป็นนโยบายสาธารณะของชุมชนในการงดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด บุหรี่ และไม่เล่นการพนันทุกชนิดในงานบุญ ได้แก่ งานศพ งานบวช และงานกฐิน

“การคัดแยกขยะ” หมายถึง การจัดการขยะในครัวเรือน โดยเทน้ำออกจากภาชนะ (แก้ว ถัง ขวด) ก่อนทิ้ง คัดแยกขยะที่ขายได้ (แก้ว กระดาษ พลาสติก) แยกขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร เศษพืชผัก) ขยะอันตราย (หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ ภาชนะบรรจุสารเคมี ยาฆ่าแมลง) ให้รวบรวมไว้ ณ จุดรวมทุกชุมชน และเศษอิฐ หิน ปูน ทราช กะลา กระเบื้อง ให้นำไปถมที่ลุ่ม

ข้อ 4 หากมีระเบียบหรือกฎหมายใดบัญญัติให้กระทำการ ห้ามกระทำการ หรือกำหนดโทษไว้ ผู้ใด ที่ได้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวย่อมมีความผิดและต้องถูกดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ กำหนด

กรณีธรรมนูญนี้มีข้อห้ามหรือข้อกำหนดบัญญัติไว้เพื่อเป็นมาตรการทางสังคมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยร่วมกัน ก็ให้มีการบังคับตามสมควรเท่าที่ไม่ขัดหรือเกินกว่าระเบียบหรือกฎหมายตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 5 หากมีข้อสงสัยหรือข้อขัดแย้งให้คณะกรรมการหมู่บ้านปรึกษาหารือและมีมติโดยยึดหลักการตามหลักกฎหมายทั่วไปและจารีตประเพณีท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจขอความร่วมมือให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ตำรวจ อัยการ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของทางราชการ เข้าไปช่วยเหลือแนะนำ

ข้อ 6 หากมีกรณีที่เหมาะสมหรือจำเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านสามารถออกระเบียบข้อบังคับ หรือวิธีการดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม โดยขอความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้านได้เท่าที่ไม่ขัดกฎหมาย นโยบายของทางราชการหรือจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม

หมวด 1

ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ ตำบลโนนค้อ

ข้อ 7 ทุกภาคส่วนและประชาชนในตำบลโนนค้อ มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนการพัฒนาสุขภาพ จากแนวทางบริโภคนิยมไปสู่แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพทั้งทางกาย ทางจิต ปัญญา และสังคม

หมวด 2

คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ

ข้อ 8 ประชาชนตำบลโนนค้อมีความรู้ในการรักษาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขนิสัยบริโภคอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ เช่น ไม่บริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงที่อาจจะมีสารเคมีเจือปน อาหารสุก ๆ ดิบ ๆ

ข้อ 9 ประชาชนตำบลโนนค้อ มีบ้านเรือนสะอาดน่าอยู่ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัยจากยาเสพติด และอบายมุขต่าง ๆ

ข้อ 10 กลุ่มผู้ป่วยทุกกลุ่มโรคได้รับการดูแลที่ดีที่สุดและทั่วถึง

ข้อ 11 ประชาชนตำบลโนนค้อ มีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี เช่น การจัดการขยะในชุมชน

หมวด 3 การคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อ 12 จัดให้มีกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคระดับตำบล โดยเน้นหน้าที่สุขภาพประชาชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 13 ร้านค้าในเขตตำบลโนนค้อต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อการควบคุมดูแลตามข้อตกลงร่วมกัน เน้นการจำหน่ายสินค้าและบริการที่ถูกต้องปลอดภัย หรืองดการจำหน่ายสินค้าทำลายสุขภาพ

ข้อ 14 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดนโยบาย และจัดให้มีแผน งบประมาณ ข้อบัญญัติท้องถิ่น และกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบูรณาการงานคุ้มครองผู้บริโภคเข้าไป เป็นภารกิจหลักของแผนโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริโภค และผู้ที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4 การรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบล

ข้อ 15 ไม่ยุยงส่งเสริม สนับสนุนหรือเป็นตัวการ ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท หากฝ่าฝืน ให้จ่ายเงินสมทบกองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินไม่เกิน 500 บาท

ข้อ 16 ไม่กระทำหรือการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ในงานมหรศพ งานประเพณีสำคัญของหมู่บ้าน ฝ่าฝืนต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินไม่เกิน 500 บาท

ข้อ 17 ห้ามกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดความรำคาญในชุมชน

ข้อ 18 ห้ามขับรถเร็วในเขตชุมชน ฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินไม่เกิน 200 บาท

ข้อ 19 ห้ามทำการแข่งรถ หรือ ปรับแต่งท่อรถเสียงดัง จนก่อให้เกิดความรำคาญในชุมชน ฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินไม่เกิน 500 บาท

ข้อ 20 ห้ามปล่อยสัตว์เลี้ยงไปสร้างเหตุความรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ถ้าสัตว์เลี้ยงของท่านได้ทำร้ายบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงชดเชยค่าเสียหาย และค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้เสียหาย

หมวด 5

หลักวันอาทิตย์หยุด

ข้อ 21 ตำบลโนนค้อเป็นตำบลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และการพนันในงานบุญ (งานศพ งานบวช และงานกฐิน)

ข้อ 22 ตำบลโนนค้อ เป็นตำบลที่สนับสนุนให้ บ้านปลอดบุหรี่ โดยห้ามสูบบุหรี่ในบ้าน ใกล้เด็ก และหญิงมีครรภ์ ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ควรลดและเลิกบุหรี่

ข้อ 23 ตำบลโนนค้อ กำหนดพื้นที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ตามกฎหมาย ดังนี้ วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สวนสาธารณะ ตลาด ศาลากลางบ้าน สนามกีฬาในหมู่บ้าน ห้องน้ำสาธารณะ

ข้อ 24 ราษฎรทุกคนในหมู่บ้านมีหน้าที่แจ้งข้อมูลข่าวสารและแจ้งเบาะแส ในกรณี que พบเห็นผู้กระทำความผิด มีสิ่งผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด ค้าอาวุธ ตัดไม้ทำลายป่า ลักขโมย หรืออื่นๆ

ข้อ 25 ห้ามผู้ประกอบการจำหน่ายบุหรี่ สุรา เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กนักเรียน และบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์

ข้อ 26 ห้ามผู้ประกอบการแบ่งขายบุหรี่ ให้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์

หมวด 6

การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ข้อ 27 ให้ราษฎรทุกคนในหมู่บ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพยากรสมบัติอันเป็นสาธารณประโยชน์ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีหน้าที่อนุรักษ์ป่าและส่งเสริมการปลูกป่าในหมู่บ้าน

ข้อ 28 ห้ามผู้ใดบุกรุก ตัดไม้ ทำลายป่าสาธารณะและล่าสัตว์หวงห้าม ผู้ใดตัดต้นไม้ 1 ต้นต้องปลูกต้นไม้ทดแทน 10 ต้น และต้องจ่ายเงินสทบเข้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินไม่เกิน 1,000 บาท

ข้อ 29 ห้ามจับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่ เพื่อให้ปริมาณสัตว์เพียงพอต่อการบริโภคของคนตำบลนั้นคือ

ข้อ 30 คนตำบลนั้นควรร่วมกันคัดแยกขยะในครัวเรือน ไม่ทิ้งขยะตามถนน สถานที่สาธารณะ

1. หน่วยงาน วัด โรงเรียน เป็นต้นแบบในการจัดการขยะในชุมชน
2. ขยะอันตราย เช่น แบตเตอรี่ต่าง ๆ ให้รวบรวมทิ้งตามจุดที่กำหนดในหมู่บ้าน เพื่อรวบรวมกำจัดให้ถูกวิธี

ข้อ 31 ห้ามผู้ใดก่อมลพิษทางเสียง ทางอากาศ ทางน้ำ หรือทางอื่น ๆ อันเป็นเหตุเกิดความเดือดร้อนและความรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ 32 ห้ามทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูล ในที่หรือทางสาธารณะ และในที่ของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ที่ของตน

ข้อ 33 ห้ามปล่อยสิ่งปฏิกูลลงในที่หรือทางสาธารณะ และแหล่งน้ำสาธารณะ

ข้อ 34 ทุกครัวเรือนควรจัดสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนของท่านให้สะอาด ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายหรือเชื้อโรคอื่น ๆ

หมวด ๗ สุขภาพดีถ้วนหน้า

ข้อ 35 คนตำบลโนนค้อได้รับการบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกันตามอัตลักษณ์ของหน่วยบริการ โดยจะต้องได้รับการ “บริการดุจญาติมิตร เพื่อคุณภาพชีวิตคนตำบลโนนค้อ”

ข้อ 36 คนตำบลโนนค้อได้รับการบริการสาธารณสุข ตามชุดสิทธิประโยชน์ คือ การรักษา ป้องกันโรค สร้างสุขภาพฟื้นฟูสภาพและคัดกรองสุขภาพเพื่อหาภาวะเสี่ยงของโรคตามสิทธิทุกกลุ่มวัย คือ เด็ก เยาวชน สตรี กลุ่มวัยทำงาน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

1. เด็ก 0-5 ปี ต้องเข้ารับวัคซีนพื้นฐานตามเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
2. เด็กอายุ 0-6 ปี ได้รับการตรวจพัฒนาการและส่งเสริมพัฒนาการตามเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
3. ประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ต้องได้รับการตรวจคัดกรองภาวะเสี่ยงตามเกณฑ์ชุดสิทธิประโยชน์ เช่น ตรวจคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง
4. สตรีอายุ 20 ปีขึ้นไปต้องได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม
5. ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ต้องได้รับการตรวจคัดกรองต่อกระຈก
6. ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ ได้รับการตรวจสุขภาพเพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงที่อาจเกิดโรคที่มีผลต่อสุขภาพเพื่อเตรียมการป้องกันและรักษา

ข้อ 37 คนตำบลโนนค้อได้รับบริการ การปฏิบัติงานเชิงรุกในชุมชน การติดตามเยี่ยมบ้านของทีมสหวิชาชีพ/บุคลากรสาธารณสุข/อสม. อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานและสภาวะของโรค เช่น กลุ่มคนพิการ ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด อัมพฤกษ์ อัมพาต ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง เด็กแรกเกิด หญิงตั้งครรภ์ มารดาหลังคลอดและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

ข้อ 38 คนตำบลโนนค้อได้รับการดูแลเมื่อมีการเจ็บป่วยฉุกเฉินหรือรุนแรง ได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้นและบริการส่งต่อเพื่อแก้ไขภาวะวิกฤตอย่างทันเหตุการณ์

ข้อ 39 คนตำบลโนนค้อมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพการคัดกรองภาวะเสี่ยงตามช่วงอายุ การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ภาวะซีมเศร้าและการป้องกันโรค ได้รับการพัฒนาศักยภาพความรู้และทักษะส่วนบุคคล ครอบครัวและชุมชน ตามหลัก 5 อ ได้แก่ เรื่องอาหาร ออกกำลังกาย อารมณ์ อนามัยสิ่งแวดล้อม อบายมุขและหลัก 3 ส ได้แก่ ลด ละ เลิกการดื่มสุรา การสูบบุหรี่ และปฏิบัติตามหลักสุขบัญญัติ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นภัยต่อสุขภาพ ตามมาตรฐานงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

ข้อ 40 มาตรการการควบคุมใช้เลือดออกของชุมชนตำบลโนนค้อ

1. ให้ทุกครัวเรือนกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบริเวณบ้านตนเอง ไม่ให้มีลูกน้ำในบริเวณบ้าน หากพบลูกน้ำภายในและภายนอกรอบ ๆ บ้านเรือน มีมาตรการดังนี้
 - ครั้งที่ 1 จะตักเตือน ด้วยวาจาโดย อสม. ที่ดูแลประจำบ้าน
 - ครั้งที่ 2 ตักเตือนด้วยลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ ลงนามโดยประธาน อสม. และผู้ใหญ่บ้าน
 - ครั้งที่ 3 ดำเนินการปรับเจ้าของบ้านที่พบลูกน้ำยุงลาย ไม่เกิน 50 บาท/ครั้ง จนกว่าจะดำเนินการแก้ไข
2. บ้านที่อยู่อาศัย ที่รกร้างในชุมชน บ้านเช่า บ้านร้าง ให้คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน ทำหนังสือแจ้งมอบให้เจ้าของที่ให้เข้ามาดูแลสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ หากไม่เข้ามาดำเนินการ คณะกรรมการหมู่บ้านจะช่วยจัดการให้และถ้ามีค่าใช้จ่ายเจ้าของบ้านต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

หมวด 8

บทเฉพาะกาล

ข้อ 41 การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ให้ดำเนินการทบทวนเมื่อดำเนินการไปแล้ว 1 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์แก่สุขภาพของประชาชนในเขตตำบลโนนค้อ เป็นหลัก โดยให้ อบต.โนนค้อ สนับสนุนงบประมาณในการทบทวนปรับปรุงแก้ไขทุกๆ ปี



(นายชาติชาย เลขาตระกูล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนค้อ



กรมบัญชีกลาง
สำนักงานส่งเสริมจังหวัดสระแก้ว

ธรรมนูญสะสมเจียสะออ อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

คำขวัญตำบลละลม

ละลมมีหนองน้ำใหญ่ ไร่นาสมบูรณ์

ศูนย์รวมตำบล หมากผลมะพร้าวมากมาย

รวมใจสามัคคี ประเพณีแซนโถงตา

วิสัยทัศน์

“ละลมตำบลน่าอยู่ คนสุขภาพดี ชีวีสมบูรณ์”

ธรรมนูญสะสมเจียสะออ พ.ศ. 2561

ธรรมนูญละลมเจียสะออ พ.ศ. 2561 ฉบับนี้เป็นธรรมนูญสุขภาพของตำบลละลมจัดทำขึ้นไว้เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันในตำบล ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการจัดระเบียบสังคมและเป็นกาสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาของสังคมระดับหมู่บ้าน โดยเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม จารีตประเพณี และไม่ขัดต่อกฎหมาย มีสาระสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของราษฎรในหมู่บ้าน ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม การทำนุบำรุงรักษาศาสนา การยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข “ธรรมนูญของเรา ไม่ใช่กฎหมายที่จะไปบังคับใคร แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนสัญญากับตัวเองไว้ว่า จะปฏิบัติตามเหมือนศีลที่ทุกคนยึดถือ” “ธรรมนูญตำบล” จึงเป็น “กติการ่วม” “ข้อตกลงร่วม” “ภาพฝันร่วม” “กฎร่วม” “เป้าหมายร่วม” และ “ศีลร่วม” ที่เกิดขึ้นจากคนในตำบลละลมมาร่วมกันคิด ร่วมกำหนด ร่วมทำ และร่วมรับประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาวะที่ดีทั้งทางกาย ใจ ปัญญา และสังคมสิ่งแวดล้อม

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ธรรมนูญฉบับนี้ เรียกว่า ธรรมนูญละลมเจียละออ

ข้อ 2 ธรรมนูญนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในธรรมนูญนี้

“เจียละออ” หมายความว่า มีความสุขกาย สบายใจ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและดีงาม

“การสร้างเสริมสุขภาพ” หมายความว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย จิต สังคมและปัญญา โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“คนตำบลละลม” หมายความว่า ภาคีเครือข่ายในรูปแบบประชารัฐซึ่งประกอบด้วย บ้าน วัด โรงเรียน และองค์การบริหารส่วนตำบล (บวร+1)

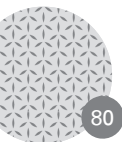
“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวทางปฏิบัติที่ยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล มีระบบความคุ้มกันตามสมควรตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ มีสติ และปัญญา ตั้งแต่ระดับประชาชน ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ประกอบอย่างสมดุล

“สุขภาพ” หมายความว่า ภาวะของประชาชนชาวตำบลละลมที่สมบูรณ์ทั้ง ทางกาย ทางจิตใจ ทางปัญญา ทางสิ่งแวดล้อมและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

“บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 และให้รวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“วัด” หมายความว่า วัดบ้านละลม วัดอัมพวันธรรมาราม วัดบ้านโคกแก้ว วัดบ้านโพธิ์เงิน วัดบ้านโกแดง ที่พัทธสงฆ์บ้านพรหมทอง สำนักสงฆ์บ้านธาตุ และที่พัทธสงฆ์คุณชี

“โรงเรียน” หมายความว่า โรงเรียนบ้านละลม โรงเรียนละลมวิทยา โรงเรียนบ้านพรหมเจริญ โรงเรียนบ้านชะยูง (โนนเจริญศึกษา) และโรงเรียนบ้านธาตุพิทยาคม



“องค์การบริหารส่วนตำบล” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลละลม

“โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายความว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละลม

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน ที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ สุขภาวะชุมชนในพื้นที่ตำบลละลม

“ครอบครัว” หมายความว่า บ้านที่มีผู้อยู่อาศัยที่มีเลขที่ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร และให้หมายความรวมถึง บ้านชั่วคราวหรือที่พักอื่นใดที่มีคนอยู่อาศัยภายในหมู่บ้าน

“กลุ่ม” หมายความว่า องค์กร ชมรมหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่ทางราชการหรือหมู่บ้านกำหนดขึ้น เพื่อทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เพื่อเป็นตัวแทนดำเนินการด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน

“กองทุนพึ่งพาตนเอง” หมายความว่า กองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน หรือกองทุนใด ๆ ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อพึ่งพาตนเองของราษฎรในหมู่บ้าน

“สำนักงานธรรมนุญ” หมายความว่า สำนักงานธรรมนุญละลมเจียละออ

“เงินสมทบ” หมายความว่าเงินที่คณะกรรมการหมู่บ้านพิจารณามีมติเรียกเก็บจากผู้ที่กระทำการอันเป็นการก่อความไม่สงบเรียบร้อย ผิดจารีตประเพณี ขัดขวางความสงบสุขของประชาชนในหมู่บ้าน ตามที่กำหนดในบทบัญญัติของธรรมนูญนี้และให้คณะกรรมการหมู่บ้านนำเงินสมทบเข้ากองทุนพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม คณะกรรมการหมู่บ้านอาจมีมติโดยความเห็นชอบของประชาคมหมู่บ้าน ในการกำหนดจำนวนเงินสมทบดังกล่าวตามความสมควรแก่กรณี โดยทำเป็นกฎหมู่บ้านเพิ่มเติมไว้

“มาตรการทางสังคม” หมายถึง วิธีการที่คณะกรรมการหมู่บ้านกำหนดขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลใดหรือลงโทษครอบครัวใดในหมู่บ้าน นอกเหนือจากที่เป็นการลงโทษปรับหรือที่กฎหมายกำหนด เช่น การงดให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน การงดให้ยืมสิ่งของหรืออุปกรณ์ของส่วนรวม การให้ความสำคัญในด้านการกู้ยืมเงินหรือสวัสดิการอื่นของหมู่บ้านเป็นลำดับท้ายสุดหรือการให้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นต้น โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการลงโทษไว้ เช่น ภายในกี่วัน หรือกี่เดือน หรือกี่ครั้ง เป็นต้น

ข้อ 4 ธรรมนูญนี้ใช้เป็นกรอบและแนวทางการดำเนินชีวิตให้ตำบลละลมเป็นตำบลน่าอยู่ คนตำบลละลมมีสุขภาพดี ชีวีสมบุรณ์ เป็นข้อตกลงใช้ร่วมกันกับประชาชนทุกคนในตำบลละลม รวมถึง หน่วยงาน องค์กร กองทุน กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนตำบลละลม

ข้อ 5 หากมีระเบียบหรือกฎหมายใดบัญญัติให้กระทำการ ห้ามกระทำการ หรือกำหนดโทษไว้ ผู้ใดที่ได้กระทำผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวย่อมมีความผิดและต้องถูกดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ กำหนด

กรณีธรรมนูญนี้ มีข้อห้ามหรือข้อกำหนดบัญญัติไว้เพื่อเป็นมาตรการทางสังคมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยร่วมกัน ก็ให้มีการบังคับตามสมควรเท่าที่ไม่ขัดหรือเกินกว่าระเบียบหรือกฎหมายตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 6 หากมีข้อสงสัยหรือข้อขัดแย้งให้คณะกรรมการหมู่บ้านปรึกษาหารือและมีมติ โดยยึดหลักการตามหลักกฎหมายทั่วไปและจารีตประเพณีท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจขอความร่วมมือให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ตำรวจ อัยการ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของทางราชการ เข้าไปช่วยเหลือแนะนำ

ข้อ 7 หากมีกรณีที่เหมาะสมหรือจำเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านสามารถออกระเบียบข้อบังคับ หรือวิธีการดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม โดยขอความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้านได้เท่าที่ไม่ขัดกฎหมาย นโยบายของทางราชการหรือจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม

ข้อ 8 ให้ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลละลมเป็นผู้รักษาการตามธรรมนูญนี้

หมวดที่ ๒

ปรัชญาคณาบสละลม

ข้อ 9 “คนตำบลละลม” ร่วมสร้างสุขภาพของตนเอง ลด ละ เลิกสิ่งเสพติดทุกชนิด รวมถึง ยาสูบ บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด และการพนันทุกประเภท มีความรักและศรัทธา เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เอาใจใส่ต่อครอบครัว หมู่บ้าน ท้องถิ่นโดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรมร่วมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี พัฒนาอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางภูมิปัญญา ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชาวตำบลละลมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ข้อ 14 บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ต้องส่งบุตรหลานทุกคนเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และประกอบอาชีพได้ โดยดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ คณะกรรมการหมู่บ้านต้องส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ 15 ให้ทุกครอบครัวปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย อาทิ หลักการใช้เหตุผล หลักการ ยึดเสียงข้างมากยอมรับฟังเสียงข้างน้อย หลักการแบ่งปันและการให้อภัย หลักการเคารพกฎหมาย ใช้สติในการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

หมวดที่ 4

ปลอดอาชญากรรม หมู่บ้านสงบสุข

ข้อ 16 ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

ข้อ 17 ห้ามมิให้ผู้ใดถมดิน หรือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น อันเป็นการก่อผลกระทบหรือความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นหรือแก่ส่วนรวม เช่น การถมดินสูงเกินกว่าที่ควรทำให้ขาดขวางทางระบายน้ำ ก่อให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่หรือบ้านเรือนผู้อื่น หรือ การถมดินหรือก่อสร้างอาคารกีดขวางทางสาธารณะและการสัญจรปกติของราษฎร รวมทั้งการดำเนินการอื่น ๆ ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสวัสดิภาพและภัยอันตรายอื่น ๆ

ผู้ใดกระทำการในลักษณะดังกล่าวให้คณะกรรมการหมู่บ้านว่ากล่าวตักเตือนและแนะนำให้แก้ไขให้ถูกต้อง หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท หรือหากกระทบต่อพื้นที่หรือทางสาธารณะให้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ 18 ห้ามมิให้ผู้ประกอบการ ใช้เครื่องมือ เครื่องจักรภายในเขตชุมชนของหมู่บ้าน อันก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศหรือทางเสียงจนเกิดเหตุรำคาญในระหว่างเวลา 17.00 น. – 08.00 น.

ห้ามมิให้ผู้ประกอบการ ขุดดินถมดิน หรือขับรถบรรทุกดินขนดิน วิ่งผ่านเขตชุมชนภายในหมู่บ้านก่อให้เกิดความสกปรก หรือกีดขวางการคมนาคม ในระหว่างเวลา

17.00 น. – 06.00 น. ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด

ผู้ใดกระทำการในลักษณะดังกล่าวตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ว่ากล่าวตักเตือนและแนะนำให้แก้ไขให้ถูกต้อง หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้าน จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท หรือหากกระทบต่อพื้นที่หรือทางสาธารณะให้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ 19 ผู้ใดในฐานะเป็นเจ้าของบ้าน หรือเป็นเจ้าของมือ หรือผู้เล่น จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือร่วมเล่นการพนันไม่ว่ากรณีใด ๆ ภายในหมู่บ้าน จะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของหมู่บ้าน

ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท และให้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ 20 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการหรือก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ในงานมหรสพ งานประเพณีที่สำคัญของหมู่บ้าน หากการทะเลาะวิวาทนั้นทำให้การจัดงานไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้จนเสร็จงาน

ผู้ใดที่กระทำการทะเลาะวิวาทหรือเป็นผู้ให้การสนับสนุนการกระทำผิดดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจัดงานให้แก่เจ้าภาพผู้จัดงานตามสัญญาจ้างและต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

ข้อ 21 ราษฎรทุกคนในหมู่บ้านมีหน้าที่แจ้งข้อมูลข่าวสารและแจ้งเบาะแส ในกรณีพบเห็นการกระทำความผิด หรือ มีสิ่งผิดกฎหมาย ยาเสพติด ในหมู่บ้าน เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน โดยให้แจ้งคณะกรรมการหมู่บ้านหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทราบโดยทันที โดยจัดให้มีระบบการ คัดกรองทางสังคม เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย

- (1) ผู้เสพยาเสพติด
- (2) ผู้ติดยาเสพติด
- (3) ผู้ค้ายาเสพติด
- (4) แหล่งพักหรือทางผ่านของยาเสพติด

ผู้ใดที่พบเห็นการกระทำผิด แต่นิ่งเฉยหรือไม่แจ้งคณะกรรมการหมู่บ้านทราบ ให้ถือเป็นความผิดฐานรู้เห็นเป็นใจหรือยุยงส่งเสริม

ข้อ 22 คนตำบลละลวมร่วมกันจัดงานบุญปลอดเหล้าและการพนัน ในงานศพ งานบวช และงานสำคัญทางศาสนา

ผู้ใดฝ่าฝืนให้มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

ข้อ 23 ห้ามมิให้ผู้ใดยิงปืนหรือจุดประทัดหรือดอกไม้เพลิงโดยไม่มีเหตุอันควร ในหมู่บ้าน ชุมชนหรือสาธารณสถานซึ่งราษฎรได้ใช้ในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของหมู่บ้าน หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร หรือถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ 24 ห้ามมิให้ผู้ใดขับรถเร็ว ส่งเสียงดัง นำवादเสียงหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายกับราษฎรในหมู่บ้าน

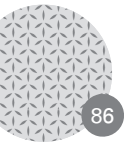
ผู้ใดฝ่าฝืนจะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของหมู่บ้าน หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร กรณีผู้ฝ่าฝืนอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ ให้ผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้าน

ข้อ 25 ห้ามผู้ใดเข้ามาเรียอะไรในหมู่บ้านโดยไม่ได้รับอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด หากมีการเรียอะไรจะต้องแจ้งคณะกรรมการหมู่บ้านหรือผู้ใหญ่บ้านทุกครั้ง

ผู้ใดฝ่าฝืนให้คณะกรรมการหมู่บ้านว่ากล่าวตักเตือน หากยังกระทำผิดอีกให้แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ 26 ห้ามมิให้ผู้ประกอบการค้า จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่นักเรียน และบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ หรือจำหน่ายนอกห้วงเวลาที่กฎหมายกำหนดให้จำหน่ายได้

ผู้ใดฝ่าฝืนจะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของหมู่บ้าน และต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร



ข้อ 27 ห้ามผู้ใดเปิดเครื่องเสียง มีเสียงดังจนก่อให้เกิดความรำคาญ และควรปิด ไม่นเกิน 21.00 น. ยกเว้นมีเทศกาลต้องมีการแจ้งขออนุญาตจากผู้ใหญ่บ้านและนายอำเภอ

ผู้ใดฝ่าฝืนจะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของหมู่บ้าน หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

หมวดที่ 5

ครอบครัวอบอุ่น สังคมเข้มแข็ง

ข้อ 28 ให้คณะกรรมการหมู่บ้านและสภาวัฒนธรรมตำบลละดมเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

ข้อ 29 ส่งเสริมให้เกิดความรัก ความอบอุ่น และสร้างสายใยรักในครอบครัว

ข้อ 30 ส่งเสริมให้สมาชิกทุกครอบครัวถือศีลปฏิบัติตามข้อกำหนดแต่ละศาสนา และต้องเคารพกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัด หากปฏิบัติได้ จะได้รับการยกย่อง เป็นคนดีศรีหมู่บ้าน

ข้อ 31 สนับสนุนให้ทุกครอบครัวได้ตระหนัก ควบคุม ดูแล และจำกัดเวลาการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อออนไลน์ของเด็กและเยาวชน สำหรับผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตในหมู่บ้านให้ปิดให้บริการไม่เกินเวลา 21.00 น.

ผู้ใดฝ่าฝืนต้องได้รับการตักเตือน และถูกลงโทษตามธรรมนูญละดมเจียละออ

ข้อ 32 ส่งเสริมให้ทุกครอบครัวมีความรักความสามัคคีเอื้ออาทรและมีจิตสาธารณะในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน และห้ามกระทำความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หากผู้ใดกระทำความรุนแรงให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ห้ามปรามและว่ากล่าวตักเตือน หากกระทำผิดอีกให้ผู้เสียหายหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแจ้งความตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการหมู่บ้านช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ขึ้นเบื้องต้นแก่ผู้เสียหาย

ข้อ 33 สนับสนุนให้คนในหมู่บ้านให้ความเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส และคณะกรรมการหมู่บ้านอย่างเคร่งครัด

หมวดที่ 6 คหมีสุขภาพดี

ข้อ 34 ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลัก และให้องค์การบริหารส่วนตำบลละมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละมมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนในหมวดนี้

ข้อ 35 ให้หัวหน้าครอบครัวส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ 36 ให้ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอยผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายในหมู่บ้านปฏิบัติตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขและมีจิตสำนึกที่ดีต่อเพื่อนบ้านโดยผลิตจำหน่ายเฉพาะอาหารที่สะอาด มีคุณภาพ ปราศจากสารพิษหรือสารปนเปื้อนและให้คณะกรรมการหมู่บ้านเฝ้าระวังภัยสุขภาพจากร้านค้าแผงลอย รถเร่และหาบเร่

ข้อ 37 คนในครอบครัวต้องไม่ทอดทิ้งเด็ก คนชรา ผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้ป่วยจิตเวช

ข้อ 38 ให้ทุกครอบครัวตระหนักและร่วมกิจกรรมการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคเลปโตสไปโรซิส โรคระบาดอื่น ๆ และภัยสุขภาพตามที่คณะกรรมการหมู่บ้าน หน่วยงานราชการ หรือหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ร้องขอ

ข้อ 39 ส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านเข้ารับการตรวจคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นในโรงพยาบาลหรือหน่วยงานสาธารณสุขทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อ 40 ให้ทุกครอบครัวลดหรือเลิกการใช้สารเคมี ได้แก่ ยากำจัดแมลง ยาฆ่าศัตรูพืช ในชุมชนและแปลงเกษตรทุกชนิด เพื่อสุขภาพที่ดีของตนเองและคนทั่วไป

ข้อ 41 สนับสนุนให้ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง คนพิการ คนด้อยโอกาสทุกประเภท ต้องได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ข้อ 42 สนับสนุนให้คนตำบลละมมีความรู้ ในการรักษาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขนิสัยบริโภคอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ เช่น ไม่บริโภคปลาร้าดิบ หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ ลดอาหาร หวาน มัน เค็ม

ข้อ 43 ส่งเสริมให้คนตำบลละลมนีมีการใช้สมุนไพรและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้าน

ข้อ 44 ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละลมนับสนุนจัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ เพื่อตรวจคัดกรองผู้ป่วยที่มีภาวะความเสี่ยงที่อาจเกิดโรคที่มีผลต่อสุขภาพเพื่อเตรียมการป้องกันและรักษา

หมวดที่ ๗

วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม

ข้อ 45 ให้คนตำบลละลมนีเป็นเจ้าของภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

ข้อ 46 ให้ทุกครอบครัวร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ปฏิบัติศาสนกิจด้วยความศรัทธาเลื่อมใส ชักชวนลูกหลานเข้าวัดในวันพระและวันสำคัญทางพุทธศาสนา พระสงฆ์ในตำบลร่วมขับเคลื่อนตำบลให้มีความความสุขความเจริญ

ข้อ 47 คนตำบลละลมนีร่วมสืบสานประเพณีแซนโหมินตาและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของตำบลละลมนีให้คงอยู่และรุ่งเรืองสืบไป

หมวดที่ ๘

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ข้อ 48 ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

ข้อ 49 ให้ทุกครอบครัวรักษาความสะอาดและจัดทำภูมิทัศน์ในบริเวณบ้านและหน้าบ้านของตนเองให้มีความสะอาดและถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ “หน้าบ้านสวย หลังบ้านสวน ในบ้านงาม” และร่วมกิจกรรมการทำความสะอาดในภาพรวมของตำบลหรือหมู่บ้านเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ข้อ 50 ให้ราษฎรทุกคนในหมู่บ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพยากรสมบัติอันเป็นสาธารณประโยชน์ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อ 51 ห้ามมิให้ผู้ใดบุกรุก ตัดไม้ ทำลายป่าสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านและร่วมกันอนุรักษ์สัตว์ป่าหวงห้ามทุกประเภท

ผู้ใดฝ่าฝืนให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการหมู่บ้านเรียกมาว่ากล่าวตักเตือนให้งดหรือยุติการกระทำ พร้อมแจ้งให้ที่ประชุมหมู่บ้านทราบเพื่อช่วยกันเฝ้าระวังป้องกันและผู้ใดตัดไม้ 1 ต้น ต้องปลูกต้นไม้ทดแทน 2 ต้น

ข้อ 52 ให้ทุกคนรอบครัวมีหน้าที่คัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง และให้ทิ้งขยะในพื้นที่ที่กำหนดให้ทิ้งเท่านั้น

ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

ข้อ 53 ห้ามผู้ใดทิ้งขยะในบริเวณหมู่บ้าน ที่สาธารณะ ถนน ลำห้วย ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่างๆ

ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

ข้อ 54 ห้ามมิให้ผู้ใดก่อมลพิษทางเสียง ทางอากาศ ทางน้ำ ทางกลิ่น หรือทางอื่น ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และห้ามราษฎรในหมู่บ้านทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในที่หรือทางสาธารณะ หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ก่อให้เกิดความสกปรก หรือเป็นมลพิษในหมู่บ้าน

ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ หมู่บ้านจำนวนไม่เกิน 1,000 บาทตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเห็นสมควร

ข้อ 55 ให้ทุกคนครัวเรือนช่วยกันลดหรือเลิกการเผาตอซังข้าวและปรับเปลี่ยนไปใช้วิธีการไถกลบเพื่อบำรุงดินแทน

หมวดที่ 9

วิถีพอเพียง

ข้อ 56 ให้คนตำบลละลมเป็นเจ้าของรับผิดชอบร่วมกันในหมวดนี้

ข้อ 57 คนตำบลละลมต้องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เพื่อเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

หมวดที่ 10

สำนักงานธรรมนุญสะสมเจียสะอ

ข้อ 58 ให้มีสำนักงานธรรมนุญละลมเจียสะอ โดยมีคณะกรรมการธรรมนุญละลมเจียสะอเป็นคณะทำงานซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลและขับเคลื่อนให้เป็นไปตามธรรมนุญละลมเจียสะอ พ.ศ. 2561

หมวดที่ 11

การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนุญตำบล

ข้อ 58 การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนุญละลมเจียสะอจะกระทำได้ก็แต่โดยเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตำบลละลมเท่านั้น ญัตติการขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะกรรมการธรรมนุญละลมเจียสะอจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 300 คน

การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต้องแจ้งวาระดังกล่าวให้ประชาชนทราบ ก่อนการจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็น ไม่น้อยกว่า 30 วันและมีมติเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมมี ผู้เห็นชอบเกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว

ขอขอบคุณทุกความคิดเห็นที่ทำให้ตำบลละลมของเราเป็น “ตำบลน่าอยู่ คนมี สุขภาพดี ชีวีสมบูรณ์”

งานวิชาการคณะทำงานยกร่างธรรมนูญละลมเจียละอ



(นายบำรุง รัตนา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลละลม



(นายพจน์ สุกวัน)

ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลละลม



สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ



เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ



เว็บไซต์
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ